DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 2, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 75 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJIS – SEPTEMBER 2, 1995 Nr. 171

Lietuva nenori būti apeita, plečiant NATO

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (AGEP) – Lietuva, nerimaudama, kad drauge su Baltijos kaimynėmis Latvija ir Estija gali būti apeita pirmajame NATO plėtimosi etape, nori, kad būtų vienodai elgiamasi su visomis Rytų ir Vidurio Europos valstybėmis, sako prezidentas Algirdas Brazauskas. „NATO neturėtų brėžti ribų tarp buvusių komunistinių Vidurio Europos tautų", pasakė A. Brazauskas pokalbyje su Reuter žinių agentūros korespondentu. „Europa daugiau nebegali likti padalinta", pridūrė jis.

Kaip praneša „Lietuvos rytas", Lietuvos prezidentas, atsiliepdamas į kai kurių Vakarų politikų perspėjimus, kad Baltijos šalių priėmimas į NATO supykintų Rusiją, mano, kad pats NATO turėtų pasistengti išsklaidyti Maskvos nuogąstavimus. „NATO turėtų labiau siekti savitarpio supratimo su Rusija", pastebi A. Brazauskas.

Lietuva, kuri yra viena pirmųjų ir aktyviausių NATO programos „Partnerystė vardan taikos" dalyvių, narystę Europos gynybinėje sąjungoje laiko vienu svarbiausių savo nacionalinio saugumo prioritetų. Ji taip pat siekia ir narystės Europos Sąjungoje.

Buvęs Lietuvos krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius sako, kad tarp to momento, kai Lietuva taps NATO nare, ir šiandienos yra „ilgas ir niekuo nepridengtas laikotarpis". Anot jo, „visą tą laiką savo saugumą ir stabilumą turime užtikrinti patys".

Ketvirtadienį, pokalbyje su „Lietuvos aido" laikraščiu jis pasakė: „Šis periodas vidurio Europos istorijoje, ko gero, bus pats nestabiliausias". Buvęs krašto apsaugos ministras kritiškai vertina Lietuvoje dabar vyraujančias nuostatas dėl šalies tarptautinio saugumo. Pasak jo, vadovaujamasi 1992-1993 metų politinėmis nuostatomis, kai buvo galima tikėtis, kad vidinė konfrontacija Europoje sumažės, NATO plėtimasis bus spartus, kad NATO ir Rusijos santykiai gerės.

„Situacijai pasikeitus, reikia skirtingai elgtis tiek santykiuose su Rytais, tiek su Vakarais, kad galėtume jaustis saugūs Lietuvoje be kitų pagalbos", sako A. Butkevičius.

Lietuvos pastangas suartėti su NATO jis įvertina itin kategoriškai: „Daroma mažai arba nieko". Audrius Butkevičius pažymi, kad Lietuvai svarbiausia ne taikos palaikymo kuopa, o „ruošti savo karines struktūras pagal atitinkamus standartus".

Kaip žinoma, Vakarai nuolat giria Lietuvą kaip vieną aktyviausių NATO „Partnerystės vardan taikos" programos dalyvių. Lietuvos kariai taip pat dalyvauja Jungtinių Tautų taikos palaikytojų misijoje buvusioje Jugoslavijoje.

Audriaus Butkevičiuas pokalbis „Lietuvos aide" paskelbtas antrųjų Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos metinių proga. Pasak tuometinio krašto apsaugos ministro, greitą ir sėkmingą Rusijos kariuomenės išvedimą lėmė politika netradicinėmis priemonėmis, didelis šalių pasitikėjimas ir atvirumas.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos Parlamentinės Asamblėjos viceprezidentas Kazys Bobelis mano, kad galutinį žodį dėl NATO plėtimosi tars Jungtinės Amerikos Valstijos. Tačiau, pasak jo, lemiamieji sprendimai bus priimti ne gruodžio mėnesį įvyksiančiame NATO šalių vadovų susitikime, o tik po to, kai 1996 m. įvyks JAV prezidento rinkimai.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje Kazys Bobelis sakė, kad jei bus priimtas nutarimas dėl NATO plėtimo, visos Vidurio ir Rytų Europos šalys taps NATO narėmis. „Tačiau tokio sprendimo nereikia laukti artimiausius porą metų", pažymėjo Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis.

Teiginį apie JAV lemiamą vaidmenį Bobelis grindžia tuo, kad Amerikai tenka didžiausia atsakomybės ir finansavimo našta. Jis sakė, kad JAV apsisprendimą nulems trys dideli politikų blokai, kurie labai skirtingai vertina JAV vaidmenį Europoje.

Kapitalistų blokas priešinasi bet kokiam aktyviam JAV dalyvavimui politiniame bei kariniame Europos gyvenime ir siekia tik ekonominių tikslų - investuoti kapitalą į Europą ir gauti pelną.

Antrasis blokas intensyviai remia Amerikos įsijungimą tiek į Europos, tiek į viso pasaulio politines ir karines struktūras Šie JAV politikai siekia, kad Amerikos kariniai daliniai liktų Europoje.

Trečioji, pasak K. Bobelio – „prisitaikymo" grupė mano, kad pasaulį turi tvarkyti du dideli ir galingi Rytų ir Vakarų blokai, ir siekia Europos padalijimo į Vakarų ir Rytų zonas. Ši grupė nori tik simboliškai dalyvauti Europoje ir pirmiausia susitarti su Rusija.

Kazys Bobelis sakė, kad iki JAV prezidento rinkimų Amerikos politikai susilaikys nuo aiškios nuomonės paskelbimo dėl NATO išplėtimo. Todėl, pasak Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko, dabar svarbiausia Lietuvai įsijungti į Europos struktūras.

Atidarant IV Pasaulio Moterų Konferencijos nevalstybinių organizacijų sesiją rugpjūčio 30 d., įvairių šalių atstovės įnešė taikos fakelą. Sekančią dieną atidaromoji paskaita buvo Myanmaro (anksčiau vad. Burmos) politinės disidentės ir Nobelio premijos laureatės Daw Aung San Suu Kyi kalba, įrašyta į video juostą. Nors jos klausyti atvyko per 4,000 iš jau suvažiavusių 17,000 dalyvių, šiai paskaitai paskirtas kino teatras teturėjo 1,500 vietų. Ji sakė, kad šiandien jau pribrendo laikas moterų įgytą patirtį ir išmintį pritaikyti pasaulinėje arenoje. Neaišku, kodėl ji pati negalėjo dalyvauti, bet jos šalies valstybinę delegaciją sudaro išimtinai vyrai, ir jie tvirtins, kad moterų teisės jų šalyje jau visiškai įgyvendintos.

Spaudos konferencija prieš pradedant Seimo rudens sesiją

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (LA) – Septintoji Seimo sesija prasidės rugsėjo 10 dieną, spaudos konferencijoje pranešė Seimo pirmininko pareigas einantis Juozas Bernatonis. Kaip pastebi Lina Pečeliūnienė „Lietuvos aide", rugsėjo 10 – sekmadienis, tačiau pasak Juozo Bernatonio, Konstitucija griežtai nustato sesijų pradžią ir pabaigą, todėl būtina Seimui pradėti darbą sekmadienį.

Kadangi Bernatonio spaudos konferencija vyko Juodojo Kaspino dieną, prelegentas paminėjo, kad 1939 m. Ribbentropo ir Stalino slaptieji protokolai „nulėmė 50 metų trukusią okupaciją, dvasinį ir fizinį genocidą". Bernatonis sakė sovietiniais laikais žinojęs, kad protokolai yra, bet „nežinojom jų turinio".

Seimo pirmininko pavaduotojas minėjo ir kitą „apvalią datą" – praėjusį pirmadienį suėjo tūkstantis dienų, kai veikia Seimas. Juršėno pavyzdžiu Bernatonis išvardijo, kiek įstatymų, nutarimų ir rezoliucijų priimta. Palyginęs buvusios Aukščiausiosios Tarybos ir dabartinio Seimo populiarumą, nusprendė, kad rinkėjai beveik vienodai buvo nusivylę ir Aukščiausiąja Taryba, ir Seimu. Tobulų įstatymų Seimas negali prikurti, nes esą jie neveiktų netobulom sąlygom. Seimas, pasak Bernatonio, daug jėgų išeikvojo įgyvendindamas Konstituciją, vykdydamas teisinės sistemos ir savivaldybių reformą. Tačiau įgyvendinant įstatymus, Seimo įtaka vyriausybei esanti per menka, „trūksta nuoseklios parlamentinės kontrolės".

Dar kartą kliuvo opozicijai. Iš Vytauto Landsbergio spaudos konferencijos Bernatonis supratęs, kad „opozicija iš savo klaidų nepasimokė". Ji siekia ir toliau priešintis blogiems sprendimams. „O ką pati siūlys?" – klausė Seimo pirmininko pavaduotojas ir nusprendė, kad opozicija nenusiteikusi konstruktyviai dirbti.

Ar valdančioji partija pasimokė iš savo klaidų, nepasakyta, tačiau ji stengsis „pakreipti Seimo darbą iš perdėto, niekam nereikalingo politikavimo".

Nors spaudos konferencijos pavadinimas skelbė, kad Bernatonis kalbės apie būsimos sesijos darbus, tačiau apie juos neužsiminė, kol žurnalistai nepaklausė.

Svarbiausi įstatymai, kuriuos artimiausiu metu žada priimti Seimas: Visuomenės informavimo priemonių; Radijo ir televizijos; Nacionalinio saugumo koncepcija. Bus pradėtas svarstyti Vaiko teisių apsaugos įstatymas. Vėl bus teikiama Konstitucijos 147 str. pataisa dėl žemės pardavimo užsieniečiams. Bernatonis sakė, kad kartu bus svarstomas ir įstatymas, apibrėžiantis tokio pardavimo sąlygas.

Ko gero, Bernatonis nelabai tiki, kad ši Konstitucijos pataisa bus priimta, nes priminė, jog tautininkai prieštarauja, motyvuodami, kad dar ne laikas pardavinėti žemę užsieniečiams.

„Lietuvos aido" paklaustas, ar jis tebesiūlys savo pataisą Baudžiamojo kodekso 137 straipsniui (atsakomybė už slaptos informacijos skelbimą), Bernatonis atsakė,jog per vasarą jis susirinkęs recenzijas iš visų teisinių organizacijų. Gavęs Vilniaus universiteto Teisės fakulteto išvadą ir Europos Tarybos medžiagą, kurią buvo užprašęs. Sakė, kad apibendrinęs paskelbs šių recenzijų išvadas, dar tarsis su Baudžiamojo kodekso rengimo grupe. „Matyt, ši pataisa dar bus šiek tiek keičiama", prasitarė Bernatonis, „bet nemanau, kad bus tikslinga ją priiminėti, jei bus tokia reakcija spaudoje, kaip dabar yra".

Į klausimą, ar nebus didžiosios frakcijos vadovybės pakeitimų Bernatonis atsakė, kad nuo tada, kai Gediminas Kirkilas pakeitė seniūnu buvusį Justiną Karosą, frakcijos veikla pagerėjo. Todėl vadovybė, Juozo Bernatonio nuomone, nebus keičiama.

Ukrainai gresia energijos krizė

Kijevas, rugpjūčio 23 d. (Elta) – Jeigu Ukrainos gyventojai nepradės reguliariai atsiskaitinėti už jiems tiekiamą elektros energiją bei gamtines dujas, šalį gali ištikti energetinė katastrofa, tvirtina Ukrainos premjeras Jevgenij Marčiuk.

Jo nuomone, sėkmingas energetikos sekretoriaus darbas yra Ukrainos ekonominių reformų pagrindas. „Šiuo metu Ukrainos energetikos pramonei iškilo rimtas pavojus", pasakė jis pokalbyje su Ukrainos žinių agentūra „Ukrinform".

Ukrainos vyriausybės atstovai mano, kad žiemai beveik nesiruošiama.

Šalies atominės bei termofikacinės elektrinės gali būti priverstos sustoti.

Ukraina importuoja gamtines dujas, naftą bei atominį kurą iš Rusijos. Privatūs vartotojai bei pramonės įmonės moka už elektros energiją bei gamtines dujas tik trečdalį jų pasaulinės kainos. Likusią dalį padengia valstybė.

Šleževičius atmetė laikraštyje skelbtus kaltinimus

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (Elta) – Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius rugpjūčio 23 d. tiesioginėje radijo laidoje „Aktualijų studija" atsakė į klausytojų klausimus, kurie daugiausia buvo susiję su „Respublikos" dienraštyje išspausdintais straipsnių ciklais „Klanas" ir „Invazija". Per 35 minutes asmenys skambino į studiją, taip pat gautas vienas laiškas.

Šleževičius sutiko, kad šie straipsniai negalėjo likti nepastebėti, nes kaltinimai jose gana grėsmingi. Todėl, pavyzdžiui, viena vilnietė iš karto pasiūlė A. Šleževičiui kuo greičiau grąžinti kas pavogta ir atsistatydinti. Šalies premjeras atsakė, kad nesirengia pasinaudoti šiuo pasiūlymu, nes nėra nieko pavogęs, o atsistatydinimo procedūra yra numatyta Konstitucijoje.

Vyriausybės vadovas atmetė vieną iš svarbiausių priekaištų esą vyriausybė ir LDDP siekia perimti visas visuomenės masinės informacijos priemones į vienas rankas. Jis pasakė, kad vyriausybė ir LDDP labai gerai supranta spaudos vaidmenį demokratinėje visuomenėje, todėl niekada nesikėsino ir nesikėsins į laikraščių, radijo bei televizijos nuosavybę.

A. Šleževičius įvertino didelį masinių informacijos priemonių vaidmenį atskleidžiant įvairius nusikaltimus ir negeroves. Pasak premjero, jos nepaliekamos be atgarsio – pagal straipsniuose pateiktą informaciją atliekami tyrimai,nemažai pareigūnų yra nubausti už vieną ar kitą straipsniuose išdėstytą faktą. „Mes visiškai neturime jokios alergijos spaudai", pabrėžė premjeras, tačiau ne vien tik spauda prisideda prie negerovių atskleidimo, o kai kurie ekonominiai nusikaltimai jau iš anksto buvo užprogramuoti ekonominės reformos ir ypač privatizavimo koncepcijos turinyje, kurį suformavo ne dabartinė valdžia.

Jis pasakė, kad pakeisti privatizavimo koncepciją privatizavimui įsibėgėjus jau buvo neįmanoma. Viena, ką buvo galima padaryti, tai indeksuoti privatizuojamą turtą daug didesne kaina negu jo nominali vertė. A. Šleževičius taip pat pasiūlė „Respublikos" ir kitų laikraščių redakcijoms susipažinti su visų Lietuvoje privatizuotų objektų sąrašais, kurie yra vyriausybėje, ir juos paskelbti, kad patys skaitytojai galėtų įvertinti, kurios vyriausybės sudarė galimybes ir daugiausia prisidėjo prie vadinamosios „prichvatizacijos" (kai valstybinis turtas privatizuojamas, už labai mažas kainas parduodant jį asmenims, kurie pasitarnavo valdžiai – Red.)

Vyriausybės vadovas pripažino, kad kiekviena valdžia yra kritikuotina, nes nėra tokios vyriausybės ar valdžios, kuri neišvengtų klaidų, tačiau šeštoji vyriausybė ir LDDP bent jau nevengia prisiimti atsakomybės. Tačiau,A. Šleževičiaus nuomone, „Klano" ir „Invazijos" cikluose pateikiami faktai, kurie neįrodo jokios nusikalstamos veiklos ar piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, juos bandoma kaip nors susieti su dabartine valdžia ir padaryti apibendrinimus.

Ministras pirmininkas priminė, kad buvusios Aukščiausiosios Tarybos ir buvusių vyriausybių sprendimais dar 1990 m. buvo atlikta išsami tuo metu nuo Sovietų Sąjungos atsiskyrusios Komunistų Partijos (LKP) turto revizija. Visas šis turtas perimtas ir įvertinta, kad nebuvo nusižengimų tuo metu galiojusiems įstatymams. Tokie patikrinimai buvo atlikti ir dabar.

Prezidentas ir Seimas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą ir Valstybės kontrolierių, kad būtų ištirti „Respublikoje" paskelbti faktai. Premjeras pacitavo Generalinės prokuratūros išvadą: „Finansų ministerijos, Valstybės kontrolieriaus aktais bei prokurorų atliktais patikrinimais nebuvo nustatyta, kad LKP, LDDP, komjaunimo ar kitos organizacijos turėjo nuslėptas sąskaitas, turtą ir šį turtą būtų perdavusios nenustatytoms įmonėms bei asmenims, arba laikraščio „Respublika" publikacijose nurodytiems asmenims".

Suimti atentato prieš Ševardnadzę vykdytojai

Tbilisi, rugpjūčio 31 d. (OMRI) – Gruzijos Saugumo tarnyba rugpjūčio 30 d. suėmė dešimt asmenų, įtartų rugpjūčio 29 d. prie parlamento rūmų sprogusios automobilio bombos užtaisymu. Jai sprogus, vos nebuvo užmuštas Gruzijos parlamento pirmininkas Eduard Ševardnadze.

Rugpjūčio 30 d., prie sustiprintos sargybos kalbėdamas viešoje tribūnoje, E. Ševardnadze oficialiai paskelbė kandidatuosiąs į prezidentus lapkričio 5 d. vyksiančiuose rinkimuose. Už atentatą jis kaltino neįvardintas „tamsiąsias jėgas", norėjusias savo kandidatui palaisvinti kelią.

Ozolas kaltina vyriausybę korupcija ir grobstymu

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (AGEP) – Lietuvos Centro Sąjungos pirmininkas, Seimo narys Romualdas Ozolas apkaltino premjero Adolfo Šleževičiaus vadovaujamą vyriausybę korupcija, grobstymu ir valstybės alinimu.

Ketvirtadienį Seime R. Ozolas perskaitė žurnalistams viešą laišką ministrui pirmininkui, kuriame teigia, kad „vyriausybėje grobstymai ir korupcija vyko itin stambiu mastu. O visose bent kokį gyvybės ženklą rodančiose ūkio šakose – transporte, energetikoje, bankininkystėje – kur nukreipiama daugiausia užsienio kapitalo, dideli akcijų paketai priklauso pačiam ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui".

Remdamasis vieno neįvardinto Vidaus reikalų ministerijos (VRM) pareigūno žodžiais, Romualdas Ozolas sakė, kad turimų VRM duomenų „pakaktų uždėti antrankius Lietuvos vyriausybės vadovui".

Laiško kopijas Ozolas sakė įteiksiąs prezidentui Algirdui Brazauskui ir Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui.

Seimo narys teigia, kad vyriausybė nesusidorojo su užduotimi sukurti „normalų gyvenimą garantuojančią tvarką. ...Tai atsitiko todėl, kad vyriausybė savo galias panaudojo piktam – visa įmanomą potencialą perduoti į vienos politinės orientacijos žmonių rankas", rašoma laiške. Tam sukurtoje dezinformacijos, beteisiškumo, valdininkų biurokratizmo ir valdžios savavališko administravimo situacijoje ne vienas aukščiausiojo lygio pareigūnas pats visais įmanomais būdais periminėjo turtą ir kaupė asmeninį kapitalą.

Neteisėtas turto savinimasis tapo didžiausia valstybės nelaime. „Didžiausi administratoriai tapo didžiausiais kapitalistais", pabrėžia Romualdas Ozolas. Jis pareiškė asmeniškai sieksiąs, kad „valstybės turto grobstymo eiga nuo pat pradžios būtų nuodugniai ištirta, o nusikaltusieji būtų nubausti".

R. Ozolas sako niekada nekalbąs iš tribūnos be įrodymų, tačiau pareikštieji kaltinimai yra visiškai aiškūs, įrodymų nereikalaujantis dalykas, kaip tai, „kad dabar yra diena, nors saulės nematyti". Dabar svarbiausia yra garsiai pasakyti: „Ponas premjere, jūs nusikaltote valstybei ir tautai", sakė Romualdas Ozolas. Jis paragino kitaip manančius pateikti jam kaltinimus ir pabrėžė, jog reikalui esant paklusiąs „teisminiams sprendimams".

Ozolas taip pat išreiškė viltį, kad premjeras Šleževičius „sugebės atsisakyti iš tarybiniu laiku perimtų, politinį bejėgiškumą sąlygojančių stereotipų ir atsakys kaip žmogus".

Atsakydamas į klausimus, Seimo narys sakė, kad vienintelis įmanomas būdas ištirti vyriausybės veiklą yra teisminis nagrinėjimas, tačiau nenorėjo kol kas atsakyti, kaip tai bus padaryta. Ozolas sakė tikįs, kad ne tik jis pateiks įrodymų, o bus panaudoti tiek spaudos straipsniai, tiek įvairiose institucijose esantys duomenys, kurie tyrimo metu bus „iškelti į dienos šviesą".

Jis taip pat sakė, kad šiuo pareiškimu siekia „sužadinti pareigūnų ir institucijų atsakomybę valstybei". Seimo narys sakė turįs vilties, kad tyrimo metu bus paskelbtos ir jo pareiškime minimos Vidaus reikalų ministerijos turimos žinios.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2 d.: Ingrida, Steponas, Vaidevutis, Vismilas.

Rugsėjo 3 d.: 22-ras eilinis sekmadienis. Grigalius, Bronislova, Mirga, Bronius. 1951 m. žuvo partizanų vadas Juozas Lukša-Daumantas.

Rugsėjo 4 d.: Darbo šventė (JAV ir Kanada). Rozalija, Ida, Mozė, Rimantas, Germantė.

Rugsėjo 5 d.: Laurynas, Stanislava (Stasė), Bartenis, Berčius.

Rugsėjo 6 d.: Faustas, Beata, Vaištautas, Kantvilė, Kantigirdas. 1865 m. prasidėjo lietuviškos spaudos draudimas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

VAKARONĖ SU LIETUVOS ATEITININKŲ VADOVAIS

Čikagos ir apylinkių ateitininkai, š.m. rugpjūčio 30 d., Ateitininkų namuose vykusioje vakaronėje turėjo progos susipažinti ir pabendrauti su JAV-se besilankančiais Lietuvos Ateitininkų pirmininku, o taip pat ir naujai išrinktos Ateitininkų fed. Tarybos pirm. Vidu Abraičiu ir Lietuvos ateitininkų Sendraugių valdybos ir Ateitininkų fed. tarybos nariu Petru Plumpa.

Abu sovietmečiu veikė pogrindyje. V. Abraitis reiškėsi eucharistinėje veikloje. Petras Plumpa už savo veiklą buvo teistas du kartus: 1958 m. nuteistas 7 metams už trispalvės iškėlimą Petrašiūnuose, o 1983 m. nuteistas 8 metams už pogrindžio spaudos darbus. Jis spausdino ir dalino priešsovietinius lapelius, rotatorium perspausdino Antano Maceinos raštus, darbavosi Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos spausdinime.

Klausantis svečių, išryškėjo jų asmenybių skirtumai. Petras Plumpa, Lietuvos vyriausybės patarėjas religiniais reikalais, pastebi žmonių nuotaikas vyriausybės sluoksniuose. Vidas Abraitis — inžinierius „Drobės" tekstilės įmonėje, pastebi eilinių žmonių nuotaikas.

V. Abraitis, pasveikinęs dalyvius Lietuvos ateitininkų vardu, pastebėjo, kad ateitininkija Lietuvoje dabar pergyvena pirmos euforinės bangos atoslūgį. Dabar veikloje pasiliko tie, kuriems yra svarbi ateitininkija ir jos veikla. Jis teigė, kad ateitininkų organizacija dirba visai Lietuvai. Pagal jį — žmonės žino, kad niekas už juos visko nepadarys. Dalis jaučia sovietinės sistemos ilgesį, bet jų vaikai, ištroškę tiesos, gali turėti teigiamos įtakos savo tėvams.

Ateitininkams rūpi eiti į mokyklas. Ruošiami vadovų kursai būsimiems kuopų globėjams. Dalis jau turi katechetinį pasiruošimą, bet reikia juos supažindinti su ateitininkais.

Gal ne viskas sklandžiai vyksta, tačiau žmonės Lietuvoje pradeda savarankiškai mąstyti. Jie jaučia asmeninės atsakomybės jausmą. Jauni pasidrąsina. Nors jie kuklūs, bet žino ką gali atlikti; žino, kad gali susilaukti kritikos, bet tai neleidžia tiems besiformuojantiems vadovams keltis puikybėn. V. Abraitis viltingai žvelgia į Lietuvos ateitį. Pripažino, kad tai pareikalaus daug darbo.

P. Plumpa prisipažino jaučiąs artimesnį ryšį su idėjos broliais ir seserimis, negu su giminėmis iš Lietuvos į JAV iškeliavusiais 1930 m. Su pirmais yra dažnas ryšys, su antrais ryšiai visai nutrūko. Jis jaučia skolą daugeliui, pvz. BALFui, jį ir jo šeimą rėmusiam laikais, kai dirbo pogrindyje ar buvo ištremtas.

Jis teigė, kad Religinio patarėjo pareigos Lietuvoje pasikeitė nuo anų laikų, kai Religinė tarnyba buvo atsakinga KGB, kuri teikdavo pažymėjimus kunigams ir pan. Jį šioms Religinio patarėjo pareigoms kvietė kardinolas Sladkevičius. Šiuo metu tarnyba veikia Lietuvos Bažnyčios teisių atstatymo akto ir įstatymo įgyvendinimui. Įstatymas, tai pastatų grąžinimui. Aktas, tai lėšos skiriamos papildomai (pvz. globos namams).

P. Plumpos teigimu, medžiaginė pagalba neišspręs visų problemų. Yra atvejų, kai vaikai palieka savo senus tėvus, ar tėvai palieka savo vaikus. Manoma, kad Lietuvoje yra 20,000 našlaičių ar pusnašlaičių. Tai rodo Lietuvos nudvasėjimą. Ateitininkijos dvasingumas gali padėti ugdyti tarpusavio meilę, padės tęsti religines tradicijas.

P. Plumpa įsitikinęs, kad įvairios Lietuvai svetimos religinės sektos ir religijos patraukia žmones, nes jie ten randa, ko jiems trūksta. Žmonės šiuo metu jaučia dvasinę tuštumą. Kai kuriuos žmones vilioja sektų ir religijų iždai. Dabar Lietuvoje dauguma žmonių linkę į materializmą, dėl to kai kurie net pereina iš vienos konfesijos į kitą. Lietuvos Katalikų Bažnyčia dar neužpildo visų spragų. Katalikų jaunimo organizacijos turėtų atsverti sektų veiklą.

Ateitininkai Lietuvoje turi skirtingus bruožus ir poreikius negu išeivijoje. Lietuvoje jie turėtų kelti katalikiškumo principą, o išeivijoje — tautiškumą ir inteligentiškumą.

Ateitininkai Lietuvoje turi rūpintis veikla rajonuose, ne vien miestuose. Pvz. sekminėnkai „Tikėjimo žodis" turi savo skyrius 23 rajonuose. P. Plumpos manymu, reikia surasti būdus, kad būtų pagalvota apie materialinę paramą vadovams. Labiausia nenorima, kad dėl visuomeniškos (ateitininkų) veiklos po darbo valandų nenukentėtų veikėjo vaikai ir šeima. Pirmoji pareiga — sutvarkyti savo šeimą.

Prelegentas pareiškė susirūpinimą dėl nepanaudotų ir neišpakuotų palikimų Lietuvoje. Išeivijoje per 50 m. sukaupta labai brangi ir naudinga medžiaga ir turtai. Lietuvoje ta archyvinė medžiaga neturėtų būti išdrabstyta.

Klausytojai šiltai priėmė prelegentus ir prašė pasisakyti kai kuriais jiems rūpimais klausimais.

Į klausimą apie Vilniaus krašto ateitininkų veiklą, V. Abraitis atsakė, kad ateitininkų veikla stiprėja kai kuriuose miestuose. Ten vyko pavasario akademija ir vadovų kursai, dalyvaujant vyskupui. Tai pozityvus reiškinys, nes ten gyvena daug asmenų, kuriems ateitininkų veikla dar nauja.

Apie Lietuvos valdžios pareigūnų darbo valandas, P. Plumpa atsakė: „Jie dirba nuo 9 v.r. iki 6 v.v. su 45 min. pietų pertrauka. Reikėtų pasirašyti žurnale, jei darbo pareigos reikalauja išvykti iš kabineto. Kai kurie dirba žymiai ilgiau. Tačiau antrinis personalas nesilaiko taisyklių. Gal net trečdalis tarnautojų dar tebeišeina iš darbovietės darbo metu atlikti asmeninius reikalus.

Apie pripažintas ir naujas konfesijas Lietuvoje, P. Plumpa išvardino 9 pripažintas tradicines konfesijas: katalikų, graikų katalikų, provoslavų, sentikių, reformatų, liuteronų, judėjų, musulmonų, karaimų. Iš naujų — įsiregistravo 14 konfesijų, tai 36 naujos bendruomenės. Nuo 1993 nebepriimama daugiau registracijų, nes žmonės pradėjo skųstis. Buvo atvejų, kad pažeidžiami tarptautiniai paktai. Valstybė turi garantuoti teisę tėvams auklėti savo vaikus, o kai kurios naujos konfesijos per daug „misionieriškai" intrigavo vaikus be tėvų valios ir sutikimo.

Ateitininkų valdyba Lietuvoje stengiasi, kad ateitininkai įprastų patys mokėti už stovyklas ir nario mokesčius. Stovyklų kainos skelbiamos spaudoje. Jei našlaičiai gauna socialinį aprūpinimą, Ateitininkų federacija patvirtina vaiko dalyvavimą stovykloje ir lėšos pervedamos tiesiog į federacijos iždą. Jei vaiko šeima neįstengia mokėti stovyklos mokestį, mokestis gali būti sumažinamas ar nuo jo atleidžiama. Tačiau valdyba galvoja patikrinti žinias per kuopų globėjus — nenorėta, kad parama būtų piktnaudžiaujama.

Kiek šiuo metu ateitininkų Lietuvoje? Pagal V. Abraitį, ateinančių metų nario mokesčio įvedimas ir registravimas turėtų suteikti tikslesnes informacijas. Studentų gal maždaug 150; moksleivių porą tūkstančių. Sendraugių skaičius sunkiau suvesti, nes vieni jau vyresnio amžiaus (iš pokario laikotarpio), kiti dabar ugdomi. Jaunos šeimos, eucharistijos bičiuliai, yra pritraukiami prie ateitininkų jaunų šeimų veiklos. Lietuvos ateitininkų būsimi vadai kils ne iš sugebančių pasireikšti vien per šventes, bet iš galinčių nešti kasdieninio darbo naštą.

Nors P. Plumpa turi nuolat grumtis su religinio gyvenimo kasdienine tikrove (finansais, materializmu ir pan.), V. Abraitis mato ir šviesią ateitį, nes dirba su jaunaisiais ir mato jų dvasinį augimą.

Vakaronės dalyviai, o jų buvo daugiau 40 asmenų, buvo dėkingi svečiams už pasidalinimą mintimis. Daugelis norėjo asmeniškai su svečiais pasikalbėti, besivaišindami moterų (sukviestų Irenos Polikaitienės) paruoštomis vaišėmis. Ateitininkų namų tarybos pirmininkas Alf. Pargauskas svečiams įteikė šio apsilankymo atminčiai kuklias dovanėles.

Malonią vakaronę sklandžiai pravedė Juozas Baužys.

R. Kubiliūtė

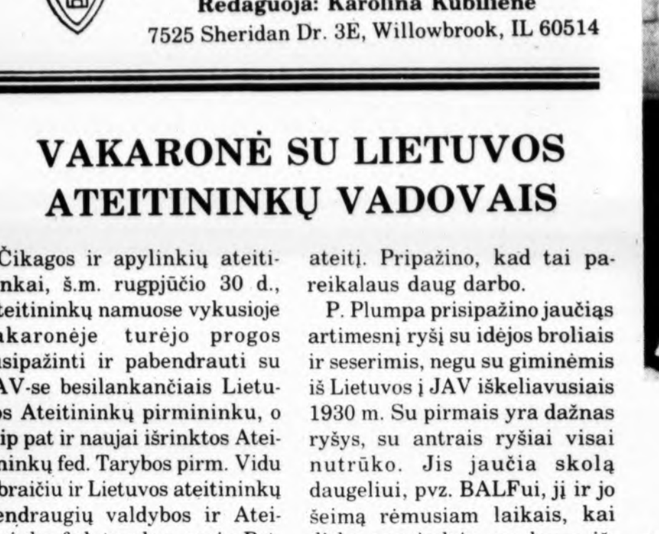

Ateitininkų namų gegužinėn atsilankiusiems Illinois gubernatoriaus atstovei Pat Michalski ir T. Michalski Ateitininkų namus ir aplinką aprodo namų valdybos pirm. Alf. Pargauskas.

Vyriausių berniukų būrelis šių metų jaunučių stovykloje, Dainavoje, buvo „Australijos šikšnosparniai". Iš k.: I eil. — Arūnas Karalis, Domantas Gurevičius, Stasys Keršys. II eil. — Tadas Tamošiūnas, Marius Pakalniškis, Aras Šaulys ir Jonas Grigaliūnas. III eil. — Arius Elvikis, Vytas Dailidė, Paulius Mikaila ir Andrius Viliamas. Jų vadovas Rimas Polteraitis buvo per kuklus fotografuotis.

Nuotr. **O. Daugirdienės**

PATIKSLINIMAS

Ramunė Kubiliūtė prašo patikslinti rugpjūčio 26 d. „Iš Ateitininkų gyvenimo" skyriuje išspausdintame jos R.K. inicialais pasirašytame straipsnyje „Vasaros sekmadienį ateitininkų namuose" pasitaikiusius netikslumus. Turėjo būti: Vidas Abraitis (ne Abarius), kun. Julius Sasnauskas (ne diakonas). Straipsnio autorė už įvykusias klaidas atsiprašo.

• **Jeigu „Draugą"** paskaitysi, tai pasaulį pamatysi.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai
+ + + + + + + + + + +
HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba **708-246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott Ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505—127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmad ir ketvrtd. 3 v. p.p.—6 v.p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Mattesson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p.,
ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12,
ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo
Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext 6506

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S, Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Rimties valandėlė

KRIKŠČIONIŠKAS NUOLANKUMAS

Krikščioniškas nuolankumas, nusižeminimas plaukia ne iš menkavertiškumo jausmo, o priešingai — iš aukšto savo krikščioniško pašaukimo įvertinimo ir atsakomybės jausmo, kuris su tuo supratimu ateina. Laiškas Žydams (Žyd 12:18-19, 22-24) iškelia daug pavyzdžių iš Senojo Testamento, kurie nurodo įvairias Dievo ypatybes ir tuomet parodo, kaip tos pačios tiesos yra pratęstos Kristaus sekėjų — tikinčiųjų bendruomenėje. Šioje ištraukoje laiško Žydams autorius primena vaizdus iš Dievo susitikimo su savo išsirinktąja tauta prie Sinajaus kalno (aprašyto Išėjimo knygos 19 skyriuje) ir palygina tai su Dievo susitikimu su savąja tauta ant Siono kalno Jeruzalėje — Šventykloje ir Dievo susitikimu su savąja tauta „prie Naujosios Sandoros Tarpininko Jėzaus".

Sinajaus kalne susitikimą su Dievu lydėjo liepsnojanti ugnis, audringa tamsa, ūkanos, trimito skardenimas ir žodžio skambesys — apraiškos, išreiškiančios Dievo didybę, galybę ir paslaptingumą, bet kurios taip žmones išgąsdino, kad jas „išgirdę žmonės meldė, kad daugiau nebūtų jiems kalbama". Bet kai susitinkame su Jėzumi, tai lyg artinimasis prie Dievo Siono kalne Jeruzalėje — Šventykloje, kuri yra Dievo buvimo su savąja tauta ženklas be bauginančių Sinajaus kalno ženklų. Bet, anot laiško Žydams, tai dar daugiau, negu Sinajaus kalne ar Siono kalne. Krikščionių bendruomenėje — Bažnyčioje artinamės prie Jėzaus visoje jo įkurtos Dievo karalystės šlovėje.

Anot laiško Žydams autoriaus, prisiartindami prie Jėzaus, esame prisiartinę ir „prie Siono kalno bei gyvojo Dievo miesto — dangaus Jeruzalės", ir „prie nesuskaitomų tūkstančių angelų", ir „prie danguje įrašytųjų pirmgimių Bažnyčios", ir „prie paties Dievo, visų Teisėjo", ir „prie nuskaidrintų teisiųjų dvasių" ir „prie Naujosios Sandoros tarpininko Jėzaus". Tad, suvokdami prie ko artinamės, kai Mišiose, asmeniškoje maldoje, ar per santykį su kiekvienu žmogumi susitinkame su Kristumi (o tikime: kai sutinkame žmogų — sutinkame Kristų; kai meldžiamės privačiai — bendraujame su Kristumi; Šventojoje Eucharistijoje — susitinkame su Kristumi), turėtume būti Dievo ir jo garbės, ji garbinančių angelų bei šventųjų šlovės priblokšti.

Ir toji Dievo-Kristaus šlovė nesumažėja dėl to, kad su ja susitinkame „tik" mažame vaikutyje, sename (kartais ir irziliame) žmoguje, savo naujai atrastas galias išbandančiame paauglyje, ar į savo delną priimtame Šv. Eucharistijos paplotėlyje. Suvokę tą realybę, įgysime tikrą krikščionišką nuolankumą ir nusižeminimą, kuris, kaip matome, neturi nieko bendra su menkavertiškumu, o priešingai. Tai, kad per Kristą esame priimti nuolat bendrauti su Kristumi ir su visa, su juo esančia, „dangaus dvasių bendruomene", parodo kaip aukštai mus vertina pats Dievas, kad pakvietė į šį bendravimą.

Kaip šią tiesą išreikšti, pamoko mus Kristus šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 14:1, 7-14). „Kai tave pakvies į vestuves, nesisėsk pirmoje vietoje, kad kartais nebūtų pakviesta garbingesnio už tave. ...Verčiau eik ir sėskis paskutinėje vietoje, tai atėjęs šeimininkas tau pasakys: Bičiuli, pasislink aukščiau". Renkamės žemiausią vietą, nes suprantame, jog kiekviename žmoguje, kurį sutinkame, sutinkame Kristų visoje jo šlovėje — tad kaip galime užimti aukštesnę vietą nei jis?

O kai patys ruošiame vaišes, tą darome irgi — ne tam, kad įpareigotume kitus mums atsilyginti, o dėl to, kad norime išreikšti savo tikėjimą: keliame vaišes ir gerbiame žmogų, nes jame yra Kristus visoje savo šlovėje. Tad kviečiame žmones į vaišes visai kitu principu, ir todėl laisvai galime paklausyti Kristaus: „Keldamas pietus ar vakarienę, nekviesk savo draugų, nei brolių ...nei turtingų kaimynų, kad kartais jie savo ruožtu nepasikviestų tavęs ir tau nebūtų atlyginta. ...Verčiau pasikviesk vargšų... tai būsi palaimintas".

Tad šie skaitiniai mums padeda suprasti šio sekmadienio pirmame skaitinyje — iš Senojo Testamento Siracido knygos (Sir 3:17-18, 28-29) — duodamą pamoką apie nuolankumą ir nusižeminimą. Kunigo Antano Rubšio naujasis, tikslesnis šio teksto vertimas išryškina šio sekmadienio temą: „Mano vaike, būk kuklus atlikdamas užduotis, ir būsi mylimas labiau negu dovanų davėjas. Juo esi didesnis, tuo labiau nusižemink, ir rasi malonės pas Viešpatį".

Tą tiesą galime patvirtinti iš savo patirties: mums malonu, kai mums yra rodoma pagarba, nes jaučiame, kad esame vertinami. Bet juo labiau — jei tą padaro žmogus, kuriam mes jaučiame pagarbą: tuomet jaučiamės net pakelti. Iš tiesų įtikinamiausias būdas skelbti Evangeliją — kaip Kristus kiekvieną žmogų myli ir išaukštino — yra jai ar jam parodyti pagarbą. Tai mūsų krikščioniškas pašaukimas.

Aldona Zailskaitė

Rankdarbių pamoka jaunučių stovykloje, Dainavoje, visuomet įdomi. Priekyje mokytoja Dana Mikužienė ir Tara Mikužytė, Žibutė Šaulytė ir didelė siuvinėjimo mėgėja gail. sesuo Marytė Viliamienė. Toliau — vadovė Rima Viliamaitė, Gabrielė Aušraitė ir Gintarė Jonikaitė.

Nuotr. **O. Daugirdienės**

„SUTARTIS SU AMERIKOS ŠEIMA"

1994 m. JAV Kongreso narių rinkimai atnešė pergalę Respublikonų partijai. Pergalė aiškinama tuo, kad amerikiečių rinkėjų dauguma pageidavo ir pageidauja mažesnių mokesčių, ypač mažiau valdžios kišimosi į visuomeninį šeimų gyvenimą, kad šeimos pastovumas būtų tvirtinamas, kad būtų sustabdytas negimusių žudymas (abortai) ir puoselėjamos moralinės vertybės. Tuos pageidavimus patenkinti pažadėjo Respublikonų partijos kandidatai. Pažymėtina, kad daug balsuotojų šeimos pastovumą, negimusių kūdikių žudymo (abortų) sustabdymą ir moralės puoselėjimą vertina aukščiau, negu ekonominės gerovės kėlimą.

Amerikos Krikščionių sąjunga (American Christian Coalition), kurios daugelį darbų remia ir Amerikos katalikų organizacijos, aukščiau minėtus Kongreso narių rinkėjų pageidavimus susumavo, apibendrino, kai ką pagilindama, pridėdama sąjungos pageidavimus, ir išleido knygele, pavadinta „Contract With The American Family" (Sutartis su Amerikos šeima).

Per radiją, televiziją ir kitas žinių perteikimo priemones kartas nuo karto, o pastaruoju laiku dažnai, girdime minint, kad yra Kongresan išrinktųjų sutartis su amerikiečių šeima, ypač kai pranešama apie Respublikonų partijos veiklą. Daug respublikonų Kongreso narių tą sutartį iš dalies ar visai remia.

Štai tos „sutarties" punktų santrauka.

Reikia JAV konstituciją papildyti nauja pataisa, kuri apsaugotų tikinčiojo, o ir netikinčiojo, laisvę. Dabar tikėjimo laisvė daugeliu atvejų yra ne tik varžoma, bet ir draudžiama, pvz.: viešose vietose draudžiama išstatyti religinius simbolius, mokyklose draudžiama tylos valandėlės malda ar Šv. Rašto tylus skaitymas, draudžiama malda mokyklų iškilmes pradedant, nors tikintieji sudaro didelę daugumą, ir pan.

Reikia, kad Švietimo ir auklėjimo departamento finansinis mokyklų rėmimas, kuris siekia 275 milijardus dolerių per metus, būtų teikiamas per šeimų ir vietos apylinkių žmonių rinktas mokyklų vadovybes; kad būtų paisoma tėvų norų, kokioje mokykloje mokysis jų sūnus ar duktė, o ne vežioti vaikus nuo arti esančių mokyklų į toli esančias; kad mokyklose būtų mokomi pagrindiniai dalykai — ne tik skaitymas, rašymas, matematika ir pan., bet ir atsakingas bendravimas su kitais žmonėmis, ypač lytinio santykiavimo žinių perteikimas, skiriant dėmesio moralei.

Reikia, kad būtų atstatytas tėvų autoritetas ir tėvų teisės, kurios daugeliu atvejų yra paneigiamos, vaikams suteikiant suaugusių teises, bet ne atsakomybę, pvz.: paneigiamas tėvų draudimas jaunuoliams išeiti iš namų naktį, be tėvų žinios jaunoms mergaitėms daromi abortai, net tėvų draudimas jaunuoliams vartoti narkotikus yra paneigiamas.

Reikia, kad šeimos mokėtų mažesnius mokesčius ir padidinti mokesčių atskaitymą už kiekvieną vaiką iki 500 dolerių. Taip pat reikia, kad vedusieji nemokėtų aukštesnių mokesčių už nevedusius. Reikalauti, kad į pensijų fondus kiekvienam asmeniui būtų leista įmokėti, nemokant federalinių mokesčių, 2,000 dolerių per metus; dabar vieno dirbančio šeima gali be mokesčių įmokėti tik 2,500 dolerių. Reikia, kad ir šeimininkės bei namų tvarkytojos (homemakers) pensijų fondan galėtų įmokėti 2,000 dolerių, o ne dabar leidžiamus 500 dol.

Reikia, kad dar negimusių gyvybė būtų apsaugota. Tą pradėti nuo uždraudimo nėštumą nutraukti abortu antrame, ypač trečiame, nėštumo periode, tai 13-26 ir 27-40 nėštumo savaitė. Taip pat reikia nutraukti rėmimą organizacijų ir institucijų, kurios palaiko abortus.

Turi būti skatinamos privačios ir religinės organizacijos rūpintis žmonių, ypač reikalingų pagalbos, gerove. Tuo būtų išvengiama valdžios sudarytos biurokratijos ir didžiulių išlaidų biurokratiją palaikyti. Privačios organizacijos, ypač religinės, tokią pagalbą teikia, rodydamos daugiau žmoniškumo ir meilės.

Reikia suvaržyti pornografiją, ypač saugant vaikus ir jaunimą nuo lytinio išnaudojimo, bausti pornografija užsiimančius ir ją skleidžiančius. Į pornografijos skleidimą įeina ir „internet" kompiuterių daug programų, filmai ir pan.

Reikia siekti, kad menų, kultūros, viešosios komunikacijos skleidimo institucijos ir žmogaus teisių gynimo organizacijos taptų remiamos ne valdžios, bet privačiai, ir valdžia atleistų aukotas sumas nuo mokesčių. Siekti, kad tų institucijų veikla būtų tvarkoma moralę paisančių asmenų.

Reikia, kad būtų pravesti įstatymai: kalinius priimant į bausmės vietas, turi būti tiriamas jų įpratimas į narkotikus, ir juos kalėjime nuo to gydant. Reikia, kad nukentėjusiam nuo nusikaltimo būtų atlyginti nuostoliai.

Sutarties teigiamybes ar neigiamybes gali kiekvienas asmuo apsvarstyti ir savo pageidavimus pateikti savo valstijos senatoriams bei savo apylinkės Kongreso nariui. Prie kai kurių sutarties punktų įgyvendinimo prisideda ir demokratai Kongreso nariai.

Juozas Kriaučiūnas

Danutė Bindokienė

Mokyklos skambučių simfonija

Vasara jau atrodo pavargusi. Ir nenuostabu: šiemet, bent Amerikos Vidurio vakaruose, ji gerokai pasidarbavo, nepagailėjusi karščių, sausros, audrų ir uodų. Bet ir tokios vasaros netrukus pasigesime, kai iš šiaurės ims šnibždėti pirmieji šalčio pažadai. Temos ir dėmesys vėl daugiau krypsta į mokyklas — į mokslo metų pradžią. Keista, kad mažiausia rūpesčio dalis skiriama mokslui ir apskritai vaiko auklėjimui, didesnė — galimiems mokytojų streikams, švietimo programų apkarpymui (paprastai labiausiai nukenčia tos, kurios mokiniui suteikia dvasinį pasitenkinimą, ugdo jo talentus), biudžeto balanso nesklandumams (dar niekad nepasitaikė, kad nebūtų verkšlenama dėl pinigų stokos), o taip pat, ar JAV Konstitucija tikrai draudžia Dievo vardą (garsiai ar privačiai) ištarti valdiškosios mokyklos ribose.

Netrukus Amerikos keliuose ir miestų gatvėse geltoni mokyklų autobusai vėl riedės, judrių vaikų prisikrovę. Daugumas mokinių savo kuprinėse turi vadovėlius ir rašiklius, bet kai kurie mėgins į mokyklą įsinešti kitokių „mokslo" priemonių — narkotikų, ginklų. Prieš dvidešimt metų, o gal ir gerokai vėliau, niekam į galvą nebūtų atėjusi mintis, kad prie įėjimo į mokyklos pastatą būtina turėti aparatą, parodantį, ar vaikas kišenėje neslepia ginklo...

O vis dėlto kiekvienoje mokykloje atsiranda pakankamai pasišventusių mokytojų ir mokinių, kurie, lyg augalų daigai prieblandoje, visa esybe siekia mokslo šviesos. Ir pasiekia. Deja, apie pozityvius reiškinius nelabai mada rašyti ir kalbėti, o negatyvieji savo tamsiu šešėliu užstoja pačias šviesiausias mokslo metų apraiškas.

Pradedant rugsėjo 9-tosios šeštadieniu, suskambės mokslo metų pradžios varpelių simfonija ir lietuviškose mokyklose. Pagal JAV LB Švietimo tarybos statistiką, pernai veikė 22 lit. mokyklos, kuriose dirbo 162 mokytojai, su 14 pagalbininkų, mokydami per 1,000 mokinių. Šiemet žada prisidėti dar viena kita mokyklėlė, o pernykščių mokslo metų pradžioje įkurtos naujos Seattle, WA, ir Colorado valstijoje. Prisimenant, kad šiandieniniai lit. mokyklų mokiniai yra tas mokyklas baigusiųjų vaikai bei mišrių šeimų atžalynas, vaizdas atrodo visai neblogai.

Kai kas nusiskųs, kad dabar lituanistinio švietimo lygis jau nebe toks; mokiniai daug prasčiau kalba lietuviškai (kai kur ir mokytojų lietuvių kalba gerokai šlubuoja), o mokslo programos taip pakeistos, prisitaikant prie naujų sąlygų, kad vargu ar lit. mokyklą iš viso verta tuo vardu bevadinti. Žinoma, būtų idealu, jei visi, baigusieji šeštadieninę mokyklą, galėtų lietuviškai laisvai kalbėti, rašyti (net dalyvius!), be klaidų kirčiuoti ir skaityti, neužkliūvant už sunkiausių žodžių. Idealių situacijų gyvenime retai pasitaiko. Net ir amerikietišku švietimu besirūpinantieji skundžiasi, kad jaunuolis, dvylika metų trynęs mokyklos suolą, vis tiek iš jo išeina beveik analfabetas. Palyginus kasdien mokykloje praleistą laiką su keliom valandom kartą per savaitę, neturėtume net stebėtis spragomis, atsirandančiomis lietuviškame švietime, juo labiau, kad mokinys iš tėvų jau negali tikėtis reikalingos pagalbos, nebent kas turi senelius, kurie padeda pamokas ruošti. O gal kaip tik reikėtų suorganizuoti tokių močiučių bei tėtukų kadrus, jeigu vaiko aplinkoje jų galima rasti, o savieji toli. Mokyklos vadovybei padarius atranką ir patvirtinus tų „pagalbinių senelių" kompetentingumą, būtų abipusė nauda — ir vaikui, ir vienišam vyresniajam.

Jeigu išlįsime pro siaurąžiūriškumo duris į platesnes pažiūras, suprasime, kad lit. mokykla yra daug daugiau, negu linksniavimas ir diktantų rašymas. Joje vaikas pratinamas būti lietuviu, didžiuotis savo kilme, įsijungti į savo tautos kultūros gelmes, šokant tautinius šokius, dainuojant, susipažįstant su švenčių tradicijomis ir tas šventes švenčiant savo draugų bei artimųjų tarpe. Būtų dar gera, kad mokytojai nuo pat pirmųjų skyrių įpratintų skaityti lietuvišką spaudą ir rašyti trumpus reportažėlius apie kiekvieno šeštadienio eigą. Svarbu, kad mokiniai būtų skatinami ne tik atlikti programą visuomeniniuose renginiuose, bet juose lankytis, o vėliau apie juos su mokytojais klasėje pasikalbėti.

Dar daug būtų galima paberti minčių mokslo metų pradžios proga, bet tuo tarpu linkime lituanistinėms mokykloms gausios sėkmės, o lietuviškajai visuomenei — visokeriopai remti savo apylinkėje veikiančią lit. mokyklą.

SKAUSMO IR VARGO DERLIUS LIETUVOS KAIME

ALGIMANAS ANDRUŠKA

3

Apylinkės pareigūnai, dažniausiai po du, vaikščiodavo per ūkininkų sodybas. Vienas, dažniausiai apylinkės pirmininkas ar buhalteris, užeidavo į namus. O kitas šniukštinėdavo kieme, kišdavo savo nosį į tvartą, svirną ir rūsį. Žiūrėdavo, kiek gyvulių kas yra užslėpęs, kur yra įrengtos slėptuvės. Kai kurie ūkininkai buvo įrengę slėptuves po žeme arba pastatuose, kad išvengtų turto atėmimo.

Atlikus prievoles ar atėmus turtą, būdavo išduodami kažkokie popiergaliai, vadinami važtaraščiais. Pareigūnai tvirtindavo, kad turtas yra atimamas laikinai, atseit, esant sunkiai šalies padėčiai. Vėliau už tą atimtą turtą bus atlyginta. Reikės tik parodyti tuos važtaraščius. Žinoma, tai buvo grynas melas, ir niekas jokio atlyginimo niekada negavo.

Minėtuose kaimuose Stulgių apylinkėse dažniausiai vaikščiojo toks apylinkės pirmininkas Jonas Gumulauskas ir jo pavaduotojas Kumskis. Žmonės pasakojo, kad kai tik pirmininkas užeina į trobą pas ūkininką, Kumskis tuojau lenda į klėtį ar tvartą ko nors ieškoti. Kumskis jau iš anksto būdavo apsiklausinėjęs savo draugų ir žinojo, koks ūkininkas ir kur turi įsirengęs slėptuvę, kur yra paslėpęs gyvulius. Tuo būdu Kumskiui nesunku būdavo surasti tai, ko jis ieškojo. O pirmininkas džiaugėsi, kad jo padėjėjas toks aktyvus ir gudrus.

Gumulauskas, žmonės prisimena, nebuvo jau toks blogas žmogus. Jis daugiau atlikdavo tik formalų aprašymą kambaryje, atsisėdęs prie stalo ir pasikalbėdamas draugiškai su žmonėmis. Kumskio žmonės nemėgo ir prašydavo vietinius partizanus, kad jie jį patvarkytų. Kadangi buvo blogas žmogus tai ir gavo, ko nusipelnė. Vieno surašymo metu partizanai jį išsivedė ir jau po to apie jį niekas nieko negirdėjo, o žmonės kaimuose lengviau atsikvėpė.

Aišku, tokių žmonių kaip Kumskis buvo ir daugiau. Žmonės su panieka prisimena ir A. Milickį, J. Beinartą, Šeštoką, kurie net nemokėjo gerai pasirašyti, o jau partijos buvo parinkti agitatoriais, pirmininkais arba pavaduotojais.

Tiems, kurie jau buvo savo noru įstoję į kolūkį, gyvenimas kolūkyje irgi nebuvo saldus. Jie kasdien turėjo eiti į kolūkį ir dirbti pačius sunkiausius darbus. Pradžioje kolūkiuose nebuvo jokios technikos. Tad visus darbus tekdavo atlikti rankomis ir savo jėgomis. Už darbą negaudavo jokio atlyginimo. Kartais gaudavo kokį maišelį prasčiausių grūdų, kurie dažniausiai buvo panašūs į dirsių mišinį. Labai retai gaudavo po kelias kapeikas.

Tad ūkininkams ir jų šeimos nariams tekdavo prasimaitinti tik iš savo žemės sklypelių, kurie jiems buvo palikti. Tuose sklypeliuose jie augino daržoves, o kiti dar turėjo ir kiek gyvulių. Tačiau ir tie sklypeliai buvo apdėti mokesčiais ir įvairiomis prievolėmis. Prievolės būdavo uždedamos pagal turimos žemės plotą. Reikėjo pristatyti pieną, mėsą ir daržoves. Grūdų prievolė būdavo po vieną toną nuo 10 ha ariamos žemės. Mėsos — po vieną toną dviems ūkininkams. Toks buvo valdžios nustatytas minimumas. Bet dažniausiai būdavo išreikalaujama ir daugiau. Už šias prievoles ūkininkams nebūdavo atlyginama.

Prievolėms priklausė dar ir įvairūs darbai. Dažniausiai — mėšlo išvežimas ir kratymas. Dar versdavo tam tikrą skaičių dienų dirbti miške su savo arkliais ir vežimais. Ir už šį darbą nebuvo mokama.

Stribai ir agitatoriai nuolat sekdavo tuos ūkininkus ir ieškojo priežasčių juos suimti. Tamsiais vakarais slankiodavo po langais, ar neišgirs kur klausantis „Amerikos balso" ar Vatikano radijo. Kai kurie ūkininkai jau ir tada turėjo įsitaisę ir pasislėpę nedidelius radijo imtuvus. Stribai taip pat norėjo susekti ar žmonės nepalaiko ryšių su partizanais.

Nuolatinis komunistinės valdžios teroras ir žmonių persekiojimas sukėlė Lietuvos kaimuose partizaninį judėjimą. Pirmiausia į miškus pasitraukė ūkininkai, kuriems grėsė išvežimas ar areštas, jauni ūkininkaičiai, norėdami atkeršyti už skriaudas jų tėvams, įbauginti valdžios pareigūnus ir pristabdyti jų sauvalę. Būdingas yra partizano Broniaus Andruškos ir jo žmonos Joanos likimas.

B. Andruška ir jo sesuo Michalina gimė ir augo Adomaičių kaime. Turėjo 10 ha ūkį. Nuo prigimties jis buvo muzikalus. Dar pirmosios nepriklausomybės metais persikėlęs gyventi į Stulgių krašto Pamergių kaimą, Bronius tuojau įsijungė į vietinę šaulių organizaciją. Turėjo gražų balsą, tad giedojo parapijos chore ir vaidindavo mėgėjų vaidinimuose. Tuo metu jis susipažino su šaule Joana Kazlauskaite, iš Kušleikių kaimo. 1940 m. jie apsivedė ir persikėlė gyventi į Kražius. Ir kaip tik tuo metu bolševikai pirmą kartą įsiveržė į Lietuvą. Kadangi abu Andruškos buvo veiklūs šauliai, tai komunistai tuojau juos bandė suimti. Bet jiems pavyko pasislėpti ir tuo būdu išvengti pirmųjų trėmimų.

Prasidėjus karui, sudegė Kražių miestelis, ugnis sunaikino ir Andruškų namelį. Jie turėjo dar anksčiau Pamergių kaime įsigiję mažą 10 ha ūkelį. Tad ir persikėlė į jį gyventi. Pamergiuose išgyveno visą rudąją okupaciją. Tačiau 1944 m. į Lietuvą vėl sugrįžo jau žinomi „išvaduotojai".

Atėjo 1946 m. sausis. Vieną naktį pas Andruškas atsilankė 4 partizanai, kurie pasiliko dienoti. Ir atsitik taip, kad partizanus pastebėjo kaimynų duktė Butkutė. Ji partizanams pažadėjo apie juos niekam nesakyti. Bet kur tau. Pasirodo, Butkutė draugavo su Kražiuose gerai žinomu stribu Ruzgiu. Vėliau ji už jo ištekėjo. Tad Andruškų sodybą apsupo kareiviai ir stribai, suėmė Bronių ir išsivarė į Nemakščius. Prasidėjo jo kančių dienos. Ypatingu sadizmu pasižymėjo lietuvis stribas Bubulas, kuris tik jam žinomais būdais mokėjo kankinti savo auką. Net visko matęs rusų karininkas dažnai šokdavo ginti kaltinamąjį.

(Bus daugiau)

VERTĖJAS IR ŽURNALISTAS MILTON STARK

Pareina ir pareina lietuviai iš tolių toliausių namolei. Įvairiais keliais. Vieni dar suspėja gyvi aplankyti tėvynę, kitų tik kaulelius ar pelenus apraizgo gimtinės medžių šaknys, tretieji grįžta archyvais ir bibliotekomis. Prie pastarųjų priklauso ir vertėjas, žurnalistas Milton Stark. Lietuvoje visai negirdėtas ir nežinomas vardas. Tačiau šį rudenį ir mes turėtume jį pagaliau atrasti, nes Milton Stark šie metai jubiliejiniai — spalį būtų septyniasdešimt. Minėsime ir švęsime jau be jo — jis žvelgs į mus iš Amžinatvės tolių.

Maironio lietuvių literatūros muziejuje nuo liepos 14 d. veikia Milton Stark skirta jubiliejinė paroda. Šios parodos nebūtų, jeigu Aldona Stark iš Santa Monicos, vertėjo našlė, nebūtų persiuntusi muziejui jo archyvo. Su begaliniu pasiaukojimu ir meile Aldona tvarko vyro kultūrinį palikimą ir, suvokdama jo vertę, amžinam saugojimui dovanoja muziejui.

Milton Stark — yra tikras Amerikos lietuvis. Gimė 1925 m. spalio 12 d. Los Angeles, lietuvių emigrantų šeimoje. Tikroji pavardė buvo Stankevičius. Anksti mirus tėvui, berniuko auklėjimu rūpinosi mama, Bronė Valaitytė-Starkienė (1898-1990), aktyvi veikėja, kultūrininkė, visa širdimi ir siela mylėjusi Lietuvą, nuolat rūpinusi jos reikalais.

Mažasis Miltonas tėvų gimtinę pamilo ne tik iš jų pasakojimų. Paauglystėje keletą kartų lankėsi Lietuvoje, čia šiek tiek mokėsi pradžios mokykloje, skaitė lietuviškas pasakas ir labai gerai išmoko lietuvių kalbą. Nuo jaunystės pasiryžo tarnauti Lietuvai. „Manau, kad savo gyvenimą paskirsiu literatūrai. Labai norėčiau savo darbais prisidėti prie to, kad didysis pasaulis pažintų mažą Lietuvą" (Iš M. Stark dienoraščio).

M. Stark biografija gana spalvinga. Jis mokėsi Marianapolio akademijoje, tarnavo amerikiečių karo laivyne, vėliau baigė universitete anglų kalbą ir literatūrą bei žurnalistiką. Duoną pelnė kaip Kalifornijos valstijos greitkelių valdybos ryšininkas — žurnalistas.

Tačiau mus labiausiai domina Milton Stark lietuviškosios veiklos vaisiai. Dar tarnaudamas laivyne, ankstyvuoju pokariu, į centrinius Amerikos laikraščius rašė politinius straipsnius apie Lietuvos ir Rusijos santykius, apie Lietuvos kovą už laisvę. Ir vėliau visą gyvenimą aktyviai dirbo spaudoje, žurnalistinis triūsas liko itin žymus.

Bronys Raila „Vienybės" laikraštyje (1952 m.), straipsnyje apie M. Stark, džiaugiasi, kad šis „neatitrūksta nuo lietuviško (...) veikimo", kad iš karto įsijungė į lietuvių žurnalistų išeivių sąjungą, kad tuo metu jis buvo bene vienintelis Amerikos lietuvis žurnalistas, puikiai rašąs angliškai. Neskubantis lepinti komplimentais, B. Raila apie M. Stark rašė: „Jei būtų dešimtys tokių Miltonų Starkų mūsų spaudos ir literatūros dirvonuose, jie greit sužaliuotų ne usnimis, bet vešliais lietuviško veikalo javais. Lietuviams žurnalistams yra tikras džiaugsmas turėti jį savo kolegijos tarpe".

Nuo 1950 metų ilgą laiką M. Stark dirbo žurnalo „Lietuvių dienos" angliškojo skyriaus redaktoriumi. Pats rašė daug straipsnių, recenzijų, pateikė vertimų.

Miltonas Stark

Tačiau Miltonas buvo knygos žmogus. Nuo pat jaunystės visą gyvenimą kaupė ir kaupė biblioteką. Jo mama, rašydama į Lietuvą, dažnai pajuokaudavo, kad jų namuose knygų kalnai vis auga, kad greit per jas nebematysianti savo sūnaus.

Turbūt šios „knyginės" meilės vedinas, M. Stark atliko ir savo svarbiausius lietuvių literatūrai darbus — lietuvių autorių vertimus į anglų kalbą. Tokiu būdu jis norėjo paskelbti didžiajam pasauliui apie mažutės Lietuvos egzistavimą.

M. Stark išvertė į anglų kalbą V. Ramono „Kryžius" (1954), J. Gliaudos „Namus ant smėlio" (1963), L. Dovydėno „Brolius Domeikas" (1976). Paskutinis jo darbas — K. Borutos „Mediniai stebuklai" (1988). Turėjo ir dar vieną užmojį — išversti V. Mykolaičio — Putino „Altorių šešėly", tačiau tik pradėjo, susirgo ir iškeliavo Amžinybėn. Be šių didžiųjų vertimų nuolat „krebždėdavo" prie smulkesnių: lietuviškų pasakų, apysakų, eilėraščių. Yra vertęs J. Biliūno, Šatrijos Raganos, J. Grušo, A. Vaičiulaičio, A. Barono, J. Jankaus, B. Pūkelevičiūtės, Alės Rūtos ir kitų rašytojų kūrybą.

M. Stark priklausė Amerikiečių vertėjų sąjungai.

Kadangi yra išlikęs vertėjo epistoliarinis archyvas, įdomu pasklaidyti kai kuriuos laiškus, ypač tų rašytojų, kurių kūrinius M. Stark vertė. V. Ramono „Kryžiai" buvo pirmasis lietuvių romanas anglų kalba. Nelengvai jis skynėsi kelią pas skaitytojus, leidėjo paieškos buvo ilgos ir varginančios. Tai rodo sunkų lietuvių įsitvirtinimą amerikietiškoje aplinkoje. Pats V. Ramonas laiške piktinosi: „Kokių velnių tie leidėjai nori? (...) Matyt, paslaptis bus šita: reikia įsigyt vardą, tai tada spausdins ir šlamštą". (1952 m.). Šį romaną galų gale išleido A. Skirius, „Lietuvių dienų" leidėjas. Atsiliepimai apie „Kryžius" buvo geri. „Jūs esate autoritetas savo darbe. Abejoju, ar mes, lietuviai, turime kitą Jums panašų. Vien tik faktas, kad versdamas dirbote trejus metus, teikia Jums daug pagarbos. Tas liudija, kad kiekvienas žodis, kiekvienas sakinys buvo gerai apgalvotas". (Iš M.P. Brazausko laiško 1955 m.) Iš tikrųjų M. Stark vertė iš lėto, nesiblaškydamas, susikaupęs. Kaip prisimena žmona Aldona, su nepaprastu kruopštumu Miltonas dirbo vertėjo darbą. Jis užsidegdavo, įsijausdavo, gyvendavo tų knygų veikėjų gyvenimą. Ilgai ieškodavo sakinio, formos, žodžio, valandų valandas vartydavo didįjį „Lietuvių kalbos žodyną", o, atradęs tinkamą variantą, džiaugdavosi, ramybė ir pasitenkinimas spindėdavo jo veide. Žmona, stebėdama šį darbą, net pagalvodavusi, kad, ko gero, knygą lengviau parašyti nei išversti.

J. Gliauda pasiūlė išversti savo romaną „Namai ant smėlio", nes itin gerai vertino „Kryžių" vertimą. „Netenka kalbėti apie vertimo kokybę, nes labiau kvalifikuoto vertėjo, kaip M. Stark, su jo dviejų tų kalbų žinojimu, vargu ar berasime" — rašė J. Gliauda „Drauge" 1954 m.

O L. Dovydėno romaną „Broliai Domeikos" pats M. Stark panoro išversti, išleisti savo lėšomis ir 1967 m. laiške šią mintį išdėstė autoriui. Leidimą gavo, L. Dovydėnas nusprendė netgi pataisyti romaną, pakeisti pradžią. Taip ir padarė. 1970 m. laiške Miltonui Stark jis rašo: „'parašiau naują' „Brolių Domeikų' pradžią. Manau, tai naujais šviesos pluoštais palies visą romaną". M. Stark pasinėrė į šio romano vertimą keleriems metams. „Versdamas rankraštį, jau pajuodėjusį, žiūriu — penkeri metai, mano mielas, ar ne šešeri? Žinoma, kad ne visą laiką čia sėdėjau prispaustas, kaip ta varlė po ratu su Jūsų veikalu, tačiau sapnuose sapnavau, dienos metu raičiau tą Jūsų sugalvotą Domeikų bylą". (Iš M. Stark laiško L. Dovydėnui 1972 m.)

Visus tuos metus vertėjas su autoriumi susirašinėjo ir abu nuėjo erškėčiuotą kelią, ieškodami leidėjų. O kai galop 1976 m. „Lietuvių enciklopedijų leidykla" išleido „Brolius Domeikas", prasidėjo dar vienas sunkus knygos kelio etapas — platinimas. „Išleidimas knygos — tai tik pusė vargo, tikras vargas ir tikras pasisekimas ateina, vedant knygą už rankos pas mielą skaitytoją. (...) tikiuosi įsibrauti į didžiąją rytinę angliška spaudą. (...) Kalnai patys nejuda. Mes juos bandysim pastūmėti". (Iš L. Dovydėno laiško M. Stark 1976 m.)

Tačiau Milton Stark, kaip vertėjo, gulbės giesmė — K. Borutos romanas „Mediniai stebuklai" (1988). Tai buvo ypatingas įvykis išeivijos gyvenime. Šis vertimas pasiekė ir Lietuvą, nors beveik niekas tada tuo faktu nepasidžiaugė. Mūsų muziejui vertėjo žmona Aldona Stark atvežė knygą 1989 m. „Mediniai stebuklai" — knyga didelio formato, puošni, su savitom dailininko V. K. Jonyno iliustracijomis. Išleido M. Morkūno leidykla Čikagoje Miltono Stark lėšomis. Vertėjas ir dailininkas su meile statė šį „paminklą" K. Borutai. M. Stark pats susirado V. K. Jonyną ir pasiūlė romaną iliustruoti. „Išmokau lietuvių kalbą, beversdamas K. Borutos raizgytą stilių. Tikiu, kad nieks kits negalėtų išverst tą be galo keistą romaną. Taip pat esu įsitikinęs, kad vienintelis dailininkas, kuris sugebėtų atvaizduot Borutos seno kaimo gyvenimą, esat Tamsta. Mano vertimas ir Jūsų piešiniai, paėmus kartu, sudarytų puikų paminklą Borutai anglų kalbos pasauly..." (Iš M. Stark laiško V. K. Jonynui 1984 m.) Dailininkas V. K. Jonynas, asmeniškai pažinojęs K. Borutą, šio pasiūlymo, žinoma, neatsisakė ir troško tik vieno — kad knyga būtų iš tikrųjų graži, kad vėliau ją pasisektų išplatinti tarp amerikiečių. V.K. Jonynas manė, kad tokias M. Stark pastangas turėtų paremti kultūrinės organizacijos, tuo padėdamos išplaukti lietuvių rašytojams į platesnius vandenis.

Kai jau „Mediniai stebuklai" buvo išleisti, visi širdingai dėkojo Miltonui Stark, džiaugėsi šia puošnia knyga ir apgailestavo, kad nedidelis 500 egz. tiražas — tai tik lašas didžiojoje anglosaksų bibliotekų jūroje. Patys išeiviai teigė, kad kiekviena šeima turėtų dovanoti šią knygą savo jaunimui, mokančiam angliškai geriau nei lietuviškai.

Miltonas Stark savo išverstųjų knygų nepalikdavo likimo valiai: rūpinosi jų populiarinimu ir savotišku įamžinimu. Šiuos vertimus jis siuntinėdavo Amerikos universitetams ir bibliotekoms. Gražus mandagumo mostas — už gautąją knygą oficialiai padėkoti. Todėl M. Stark archyve yra išlikę daug padėkų už jo siųstus vertimus, itin gausus šūsnis yra už „Medinius stebuklus". Taip garsiųjų Amerikos universitetų ir bibliotekų fonduose Miltono Stark dėka atsirado dar keletas lietuviškosios literatūros ženklų. Vertėjas kiek galėdamas vykdė savo jaunystės priesaiką — garsinti Lietuvą.

Be vertimų M. Stark ir pats bandė plunksną originaliojoje kūryboje. Paliko smulkiosios prozos, eilėraščių, svajojo parašyti autobiografinį romaną. Tačiau sunki liga, o po to mirtis nutraukė šio gyvenimo darbus ir svajones 1992 m. balandžio 2 d.

„Jo darbai — vertimai išliks ilgam kaip tikrai sumanaus, nuoširdaus perteikėjo vieną kalbą kitai. Jis Milton, triūsė raštijoj visą savo gyvenimą ir labai sėkmingai." (Iš L. Dovydėno laiško Aldonai Stark 1992.06.23).

Taigi pagerbdami Miltono Stark 70-mečio jubiliejų, priimkime jo vardą ir jo darbus į Lietuvos kultūros aruodus.

Pats vertėjas tiek laikiname gyvenime, tiek dabar amžinajame yra su Lietuva, nes jo pelenai išsklido ant dviejų kontinentų. Vykdydama paskutiniąją vyro valią, žmona dalį jų išbarstė Ramiajame vandenyne, kitus — Lietuvoje: Klaipėdoje, prie Kražantės, prie Žuvinto — ten, kur šeimos artimųjų kapai ar gimtieji žemės lopinėliai.

Aldona Ruseckaitė
Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė

• **Kardinolas Angelo Roncalli 1958 m. spalio 28 d. išrinktas Katalikų Bažnyčios vyriausiu Ganytoju. Jis pasivadino popiežium Jonu XXIII.**

Jaunavedžiai Paulius ir Dalia Narbutai su tėvais. Kairėje — Albinas ir Stasė Jakniūnai, dešinėje dr. Antanas ir Ona Narbutai.

ŠAUNIOS VESTUVĖS PUNTUKO MIESTE

Kas nėra girdėjęs apie A. Baranausko apdainuotą „Anykščių Šilelį" ir aitvaro nusviestą akmenį Puntuką? Bet ar visi žino apie tame mieste įvykusias šaunias vestuves š.m. birželio 10 d.? Tada susituokė dukra Dalia Jakniūnaitė su iš JAV atvykusiu Paulium Narbutu. Tai buvo vestuvės su tarptautiniu, o kartu ir labai lietuvišku atspalviu. Iš užjūrio atvyko jaunojo tėvai dr. Antanas ir Ona Narbutai bei brolis Augius, visi iš New Mexico ir kiti iš Čikagos ir iš Worcester, Mass. Vestuvės buvo atmintinos savo gausybe senovinių papročių, dauguma mažai girdėtų ar iš viso mūsų užmirštų. Iškilmės vaišės ir linksmybės tęsėsi net kelias dienas, o svečiai nesiskirstė ligi „gaidgystės", t.y., saulutės patekėjimo. Gal laiko Lietuvoje yra daugiau, negu pas mus Amerikoje, kur nuolat skubame, be to laiko vis trūksta!

Tose vestuvėse buvo laiko pasivaikščiojimams po mišką, atsisveikinimo vizitams ir tėvų palaiminimams, specialiai nuaustų juostų apjuosimams, dainavimų ir šokių konkursams, žaidimams ir išdaigoms... Aišku, visur buvo vaišės ir šampano gėrimas. Viskas buvo „įamžinta" ilgokoje vaizdajuostėje, įgudusio fotografo Pauliaus aparatu. Čia paminėsime kelias ryškesnes akimirkas. Prieš gilinantis į tuos papročius, reikia pasakyti, kad jaunieji (po savaitės svečiavimosi) per Vilnių skrido į Copenhagą. Po kelių dienų linksmų priėmimų Čikagoje (čia yra bent tuzinas giminių iš Deveikių pusės!) jaunieji apsigyveno Albuquerque, N. Mexico, netoli Pauliaus tėvų. Čia Paulius, ekonomistas ir buvęs Fulbright stipendijantas, netrukus pradeda dėsyti University of N. Mexico ekologijos makroekonomiką. Žmona Dalia taikosi prie naujų aplinkybių ir uoliai mokosi anglų kalbos.

Kaip žinia, piršlys yra vienas iš svarbesniųjų vestuvininkų. Šiuo atveju tai buvo Audrius Vingrys, kuris su žmona Jūrate prižiūrėjo tvarką ir reikiamas apeigas. Įdomu, kad šie Dalios klasės draugai iš gimnazijos ir suvedė jaunuosius į porą. Per juos Paulius ir Dalia susipažino maždaug prieš metus. Prieš santuoką bažnyčioje vyko civilinė metrikacija miesto įstaigoje, bet dar anksčiau vyko visokios ceremonijos. Buvo atskiros išleistuvės kiekvienam savo giminių tarpe, ir jaunajam, ir jaunajai, su atatinkamomis dainomis. Jaunosios mama prie nuotakos šydo prisegė rūtų vainikėlį (kita dieną buvo nusegtas). Piršlys buvo apjuostas specialia juosta, taip pat ir jaunosios tėvai. Vyko jaudinantis tėvų palaiminimas, ką jaunoji priėmė atsiklaupusi. Kaip sakoma, „du kart klaupiamės prieš tėvus: kai jie mus laimina vedybų proga — ir kai mes jų netenkame".

Manytum, kad jaunieji atvyko bažnyčion su senovine arklių karieta, bet, vietoje to, jie tą trumpą kelionę atliko automobiliu. Nemaža Šv. Mato bažnyčia buvo perpildyta ir vietinių, ir iš toliau atvykusių giminių Jakniūnų, Narbutų ir kt., bei pažįstamų ir artimųjų. Po pasivaikščiojimo po „šilelį" visi vyko į priėmimų salę, bet jauniesiems durys buvo uždarytos. Nebuvo įleisti vidun kol neįrodė, kas ką sugeba: Paulius sėkmingai nulupo bulvę, o Dalia suvystė jai paduotą lėlytę. Pasirodė, kad salė buvo pilna svečių, o jaunųjų vietoje sėdėjo persirengėliai — netikrų „jaunavedžių" pora. Kad juos pajudinti iš vietos, teko „išsipirkti" saldainiais, pyragais, gėrimų buteliais.

Prie puotos stalo dalyvių laukė nuostabios vaišės, kur „karaliavo" arti metro aukščio šakotis. Tai namų gamybos bent 70-tie kiaušinių kepsnys. Tarp tų skanestų paminėtinos visokiausios silkės, kimštos žuvys — lydekos, tik ką ištrauktos iš Rubikių ežero, mėsos vyniotiniai ir medžioklinės dešrelės, jau nekalbant apie gėrimus. Pamatę spalvotą vaizdajuostę, ir mes galime įsivaizduoti prie vaišių stalo buvę ir šokę valsus — polkas, taip linksmai vietos muzikantų ansamblio grojamas. Jaunieji savo naujoje buveinėje buvo tėvų sutikti su duona ir druska. Lygiai vidurnaktį jaunosios tėvai uždegė naujos šeimos židinį, ir tai liepsnai švytint juos čia ir paliksime.

Hypatia Yčas-Petkus

STUDENTŲ REIKALAIS RŪPINSIS VALSTYBĖS KONSULTANTAS

Akademinio jaunimo reikalais nuo šiol Lietuvos vyriausybėje rūpinsis valstybės konsultantas Artūras Macijauskas. Jį į šias pareigas savo potvarkiu paskyrė ministras pirmininkas Adolfas Sleževičius.

Kaip pasakė pats konsultantas, jo darbas iš esmės neturėtų pasikeisti. Mat prieš dvejus metus Vilniaus universitete įgijęs teisininko specialybę, A. Macijauskas vadovauja šios aukštosios mokyklos studentų atstovybei.

Jis taip pat laikinai eina Lietuvos studentų sąjungos prezidento pareigas. Beje, šios organizacijos valdyba pritarė, kad A. Macijauskas būtų paskirtas valstybės konsultantu akademinio jaunimo klausimais.

(LA, 08.10)

American Travel Service siūlo:

IŠPARDUOTA

* Septynių dienų kelio... ...rway laivu sutikti '96 Naujų Karibų jūroje. Pilną kaino... ...skrydžius iš įvairių miestų $1,350.00
Registra... ...ki liepos 25 d.

* Pigiausias kainas skrydžiams į Lietuvą, Europą ir kitus pasaulio kraštus;

* Pigiausias kainas skrydžiams iš Lietuvos į įvairius JAV miestus;

* Pigiausius ir patogiausius skrydžius į įvairius miestus JAV ir Kanadoje;

* Profesionalų ir sąžiningą patarnavimą, planuojant Jūsų keliones laivu ar atostogas įvairiuose kurortuose Meksikoje, Karibų salose ir Europoje.

.....

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę.

American Travel Service
9439 S. Kedzie Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

Po atlaidų Žygaičiuose su valstybiniu kameriniu choru „Polifonija", giedojusiu G. Šukio Mišias. Iš kairės (I eil.): Telšių seminarijos prokuratorius kun. Bronislavas Latakas, seminarijos V kurso auklėtinis Kęstutis Pajaujis, Vainuto klebonas Alfredas Memys, vysk. kancleris ir generalinis vikaras prel. Juozapas Gedgaudas, „Polifonijos" choro vad. Sigitas Vaičiulionis, buvęs Žygaičių klebonas, Skaudvilės altaristas kun. Vladas Ševas, buvęs Žygaičių klebonas Telšių vysk. Antanas Vaičius, dabartinis Žygaičių klebonas Alionidas Budrius ir Pagėgių-Lauksargių ev. liuteronų kun. Ridas Tamulis.

VIENOS MAŽOS PARAPIJOS DARBAI

Turiu ir vėl malonią akimirką susitikti su man jau pažįstama „Draugo" šeimyna. Nejučia prabėgo metai nuo praėjusio apsilankymo Čikagoje, kuomet buvau atvykęs ieškoti paramos savo parapijai ir bažnyčiai, nes ryžausi pradėti pagrindinius bažnyčios pertvarkymus.

Nors, atrodo, ir laikas bėga greitai, bet, sparčiai judėdamas, nė nepastebi, kad ir per šį trumpą laiką šis bei tas nuveikta. Svarbiausia nestokoti ryžto, būti užsispyrusiam, siekiant tikslo, save atverti ieškojimams ir veikti kūrybiškai.

Buvimas išeivijos bendruomenėse visų pirma man pačiam asmeniškai davė daug naujų minčių, idėjų organizuoti platesnę savo veiklą, būti kūrybiškesniu, nes, būdamas čia, turiu progą matyti kas parapijose bei plačiau yra daroma. Tada kyla ir naujų sumanymų, platesnių užmojų.

Mano parapija — Tauragės apskrityje, Žygaičiuose. Kadangi tai nedidelė kaimo parapija, kurią sudaro 1,500 žmonių, o, be to, esant šiandieninei padėčiai, nebuvo įmanoma imtis ir įgyvendinti svarbiausią uždavinį — sutvarkyti šventovę be paramos iš kitur. Todėl esu dėkingas visiems, kas savo aukomis prisidėjo ir padėjo sukaupti reikiamų lėšų, kad pajudėtų darbai. Pernai Čikagoje lankydamasis surinkau aukų, už kurias galėjau bažnyčiai perstatyti visus tris bokštelius, kadangi jie visi buvo supuvę ir jau avarinėje būklėje. O po to įsisiūbavome ir sudėjome naujas duris bei langas, išorėje visą bažnyčią pertinkavome ir nudažėme, šį pavasarį po Velykų darėme didžiulius remontus visose zakristijose ir pagalbinėse patalpose. Padaryti nauji baldai liturginiams rūbams bei indams, pakeistos lubos, grindys, o birželio mėn., pagal prof. Vlado Vildžiūno projektą, pertvarkiau presbiteriją ir pastatėme naująjį altorių bei sakyklą. Na, visko smulkiai ir nenupasakosi.

Per šių metų didžiuosius apaštalų Petro ir Pauliaus atlaidus vyskupas Antanas Vaičius vizitavo parapiją, pašventino naują altorių, įvertino darbus, pavadino stebukladariu, nors sakiau savo vyskupui, kad už padarytus „stebuklus" dar nėra užmokėta, kai kuriems „stebuklams" daryti skolinau pinigus, o planuojamiems darbams bei visuomeninei veiklai iš kur lėšų semtis.

Per praėjusį sezoną darbų parapijoje atlikta už 54,000 dol., o skolingas kontraktoriams esu apie 12,000 dol. Kai šių metų birželio viduryje visiems žinomas garsusis mecenatas ir visų lietuviškų reikalų rėmėjas prelatas Jonas Kučingis mane netikėtai aplankė ir klausė: „Klebone, parodyk, kur padėjai mano pinigus?" Apžiūrėjęs, kas padaryta ir kas dar daroma, pažadėjo padėti ir toliau išspręsti lėšų klausimą. Jeigu ne šio garbingo prelato parama, turbūt nebučiau galėjęs vėl čia atsirasti.

Aptvarkius Dievo namus, pasijuto, kad parapijiečiams kilstelėjo ūpas, o žadinti dvasią, ją stiprinti ir duoti viltį yra mano svarbiausias uždavinys. Tam tikslui, t.y. Gyvosios Bažnyčios ugdymui, taip pat pagal išgales skiriu dėmesį ir jėgas. Vien šiais metais, gegužyje, per vaikų Pirmos Komunijos šventę, Žygaičiuose giedojo Kauno Jėzuitų bažnyčios choras, per vyskupo vizitaciją giedojo mano parapijos sumos, vaikų bei Šiaulių valstybinis kamerinis choras „Polifonija". Prieš pora savaičių visą savaitgalį viešėjo Vilniaus Katedros Šv. Kazimiero grigališkojo choralo studijos giesmininkai. Pagal benediktinų vienuolyno ritualą, atlikome visas Liturgines valandas, Mišparus, sekmadienio apeigas. Taip pat ir mūsų parapijos jaunimas, muzikos mokytojo vadovaujamas, lankėsi Kretingoje, giesmių šventėje.

Visomis išgalėmis norisi remti Lietuvos ateitį — jaunimą ir vaikus, padėti mokyklai. Mokyklai užprenumeruoju visą katalikišką spaudą: laikraščius ir žurnalus, per Philadelphijos BALFą buvo gauta siunta, už kurią esu dėkingas M. ir J. Majauskams. Jaunimas tegul atsilygins bent malda.

Praėjusį spalio mėn. „Draugo" darbuotojos: Irena Regienė, Aldona Sobieskienė, Nijolė Užubalienė ir Donata Puodžiūnienė, man išvykstant į Lietuvą, suaukojo dolerių ir prašė paremti neturtingus vaikus. Turėdamas tuos 125 dol., nuėjau pas mokyklos direktorę pasitarti, kaip panaudoti aukas. Buvo duota gera mintis: mokytojai pastebi, kad kai kurie vaikai lieka nepavalgę, nes tėvai neturi ir neduoda pinigų mokykloje papietauti. Direktorė minėjo, jog mokykloje yra apie 20 vaikų iš vargingų šeimų, kurie neišgali pavalgyti šiltų pietų. Tada mokyklos vadovybei pasitarus buvo paskirta už tuos 125 dol. „Draugo" darbuotojų dėl Velykų 5 mokiniams kasdien duoti 1 lito vertės šiltus pietus. Prisikėlęs Kristus tiems, kas aukojo, tesuteikia gausių malonių.

Taigi nors šiais keliais brūkšniais supažindinau su savo parapijos gyvenimu, darbais bei problemomis. Jeigu atsirastų, kas norėtų padėti, suteikti paramą, skirdamas auką ar bažnyčiai, ar socialiniams parapijos reikalams, ypač kad galėtume paremti vaikus, kurie neprašo, bet jiems — augantiems reikia duonos kasdieninės, atliktų kilnų artimo meilės darbą.

Parama mane pasieks, jei aukų čekį siųstumėte adresu: kun. A. Budrius (pažymėti ar bažnyčios remonto, ar parapijos socialiniams reikalams) Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629-5588. Visiems, kurie skirs auką iš anksto dėkoju ir linkiu Dievo palaimos.

Kun. Alionidas Budrius

KO TOKS LIŪDNAS, LIETUVOS KAIMO VAIKE? (II)

Kiekviena „Valstiečių laikraščio" fondo „Kaimo vaikai" išvyka į kurį nors Lietuvos kaimą sukelia daug minčių, atskleidžia dar neregėtų gyvenimo pusių. Į seniūnijos salę susirenka nelaimingos motinos. Vienos jų prasigėrusios, neturinčios jėgų pakilti iš nuopuolio, kitos vargšės bedarbės, praradusios viltį, kaip išmaitinti savo vaikus.

Fondo koordinatorė Regina Švobienė kiekviename susitikime randa jėgų įsijausti į jų nelaimės mastą. Ir randa ne tik paguodos žodžių, bet ir uždega viltį dvasiškai išsekintų moterų sielose. R. Švobienė, gimusi ir augusi Širvintų rajono Vinkšnabrasčio kaime, Vilniaus universitete studijavo biofiziką, 1991 m. apgynė daktarės disertaciją iš genetikos srities. Atėjo dirbti į fondą norėdama pagelbėti nelaimingiems vaikams ir šeimoms. Ji labai jautriai išgyvena kaimo vaikų sunkią dalią ir jos didelio rūpesčio dėka šimtai našlaičių, vaikų su negalia, randa jėgų atsistoti ant kojų.

Kiekviename susitikime Regina Švobienė primena, kad dovanos, kurias gaus moterys, yra gerųjų mūsų tautiečių atsiųstos. Žmonės išgirsta daug pavardžių.

— Jeigu ne mūsų tautiečių, gyvenančių užjūryje gerumas ir gailestingumas, mes negalėtume paremti tiek daug vaikų, šeimų, — sako R. Švobienė.

Laikraščio fondas „Kaimo vaikai" nėra mylimas Lietuvos vyriausybės. Šiais metais iš Lietuvos valstybės biudžeto vaikų globai buvo skirti trys milijonai litų. Laikraščio fondas apie tuos milijonus nieko nežinojo. Didžioji dalis tų pinigų atiteko dabartinio kultūros ministro Juozo Nekrošiaus globojamam vaikų fondui, dalis jauniems leiboristams, liberalams (organizacijoms pakeitusioms komjaunuolius). Taigi išsiskirstė valdžios numylėtiniai.... Todėl, be „Valstiečių laikraščio" žurnalistų, „Kaimo vaikų" fondą remia gausi mūsų išeivija.

Regina Švobienė nuoširdžiai dėkinga Lietuvos Dukterų draugijai Amerikoje, jos pirmininkei Marijai Noreikienei. Ši draugija remia pinigais, siunčia šeimoms maisto, rūbų, apavo. Fondas didelę materialinę ir dvasinę paramą gauna iš Lietuvos Našlaičių globos komiteto Amerikoje. Šio komiteto pirmininkė dr. Albina Prunskienė savotiška Lietuvos kaimo vaikų mama, arba, kaip teko girdėti Tverečiuje, Gailestingoji motina. Laikraščio globos fondas suranda našlaičius, užpildo anketas ir siunčia Amerikos našlaičių globos komitetui, kuris skiria kiekvienam našlaičiui po 48 litus per mėnesį. Tokių našlaičių yra apie šimtą.

Nemažai yra pavienių rėmėjų — tai dr. Rožė Šomkaitė iš New Yorko, dr. Jonas Adomavičius, atidaręs Čikagoje sąskaitą „Kaimo vaikas". Parėmė J. ir E. Sinkiai, Raseinių globos namams finansiškai padėjo Valdas Adamkus.

Gaila, Lietuvos turtuoliai abejingi ir kurti našlaičių likimams. Iš Lietuvos organizacijų parėmė „Lytagra", „Vilniaus bankas" ir tai beveik viskas. Tad tik išeivių dėka Lietuvos kaimo vaikai gauna konkrečią materialinę paramą. Todėl labdaros dienose kaimuose moterys, gavusios savo vaikams ar globotiniams rūbų, apavo nuoširdžiai taria padėkos žodžius savo geradariams Albinai Prunskienei, Jonui Adomavičiui, Rožei Šomkaitei, Marijai Noreikienei, „Lietuvos vaikų vilties" steigėjoms, Gražinai Liautaud, ir daugeliui kitų. Kiekvienas žmogus, parėmęs laikraščio vaikams skirtą fondą, nebūna pamirštas. Regina Švobienė, įteikdama kiekvieną daiktą, patikslina, kieno jis yra, kam reikia padėkoti. „Rašyti nemoku, bet aš pasimelsiu", — su ašaromis, kalbėjo Pumpėnų parapijos močiutė, auginanti alkoholikės dukters tris paliktus vaikus.

„Tegu Dievas globoja mūsų geradarius, tegu juos lydi laimė", — tai Tverečiaus bažnyčios (Ignalinos rajone) kunigo Stepono Tunaičio žodžiai. Gili jų prasmė. Kiekvienas žmogus, nors doleriį paaukojęs „Valstiečių laikraščio" labdaros fondui, prisideda prie Lietuvos kaimo atgimimo.

Bernardas Šaknys

PO MIRTIES Į GIMTINĘ SUGRĮŽO DARBAIS

Telšiuose, Žemaičių „Alkos" muziejuje, artimieji, giminės ir jaunystės draugai paminėjo Australijoje gyvenusios dailininkės Sofijos Dainos Bernotienės atminimą.

Modernistinės pakraipos dailininkė S. D. Bernotienė, kilusi iš Telšių rajono, Viešvienų parapijos, iš Lietuvos į Vokietiją emigravo 1959 m., vėliau apsigyveno Australijoje.

Dar būdama gyva, dailininkė žadėjo Telšių miestui dovanoti savo kūrybos darbų. Beveik prieš metus mirusios S. D. Bernotienės pažadą įvykdė į susitikimą iš Vokietijos atvykusi jos sesuo Rūta Cimerman.

(LR, 07.22)

DAR VIENAS MOKSLO LAIPSNIS LIETUVAITEI

Visuomet džiaugiamės jaunų žmonių, ypač lietuvių, pasiekimais mene, moksle ar visuomeniniame gyvenime. Su dideliu džiaugsmu sutikome žinią, jog 1995 m. birželio 18 d. pasaulinio garso Stanfordo universitete, Kalifornijoje, Technologijos politikos daktaro laipsnis (Technology Policy) buvo suteiktas lietuvaitei Adriai Anužis-Brown.

Iškilmėse dalyvavo Adrios mama Dana Anužienė, šeima, giminės ir draugai.

Adria gimė Detroite, 1962 m., Danos ir Igno Anužių šeimoje. Tėvelis Ignas Anužis, dabar jau pensininkas, ilgus metus dirbo ateities automobilių planavimo skyriuje, General Motors. Adria turi vyresnį brolį Edvardą ir sesutę Loretą. Abu baigę aukštuosius mokslus dirba General Motors. Adrios senelis žinomas lietuvių rašytojas ir literatūros vertėjas Fabijonas Neveravičius.

1970-80 m. Adria mokėsi Seaholm, Birmingham mokyklų sistemoje. Gimnaziją baigė su aukščiausiais pažymėjimais. 1980-1984 m. studijavo Michigano universitete, Ann Arbor (University of Michigan), kurį baigė magna cum laude, gaudama Pramonės ir darbo metodų inžinerijos bakalauro laipsnį. 1985-1986 m., persikėlusi į Californiją, San Fransisco, Adria dirbo konsultante Booz, Allen & Hamilton bendrovėje. 1986 m. Adria perėjo dirbti į žinomą Sun Microsystems bendrovę, gaminančią kompiuterių sistemas. Ji dirbo tarptautinės prekybos skyriuje, daugiausiai konsultuodama Azijos valstybes.

To pačiu metu Adria pradėjo studijas Stanfordo universitete, siekdama Rytų Azijos studijų magistro laipsnio. Studijavo ir japonų kalbą, kurią siekdama pagilinti, porą kartų buvo nuvykusi į Japoniją. Magistro laipsnis Adriai buvo suteiktas 1990 m.

Adria pasiryžo tame pačiame Stanfordo universitete siekti ir Technologijos politikos (Technology Policy) daktarato. Savo studijas apvainikavo 1995 m. birželio 18 d., kai jai buvo suteiktas daktaro laipsnis.

Prieš porą metų Adria ištekėjo už Beau Brown. Jie jau lankėsi Lietuvoje, kuri Adriai ir Beau paliko gilų įspūdį.

Adrios pasiekimais džiaugiamės kartu su Danos ir Igno Anužių šeima. Jaunajai mokslininkei linkime sėkmės asmeniniame ir profesiniame gyvenime. Tikime, jog savo žiniomis Adria galės padėti ir Lietuvai.

Dalia Augūnas

Šiauliuose tardymo izoliatoriuje birželio 27 d. buvo pašventinta koplytėlė. Šventino ir šv. Mišias aukojo Šv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonas mons. Kleopas Jakaitis. Šv. Mišias čia ketinama aukoti kas pora savaičių.

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI
SAUGIAI
IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE,
ESTIJOJE, RUSIJOJE,
UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

AMTA
AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.
5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

VASAROS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	$699
Riga	$699
Tallinn	$699
Minsk	$699

Į vieną pusę

Vilnius	$505
Riga	$505
Tallinn	$505
Minsk	$505

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090,
tel. 703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

KREDITAI STATYBŲ PRAMONEI

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas skyrė 7,7 mln. dolerių lengvatinę paskolą bendrajai Lietuvos, Suomijos ir Švedijos įmonei „Paroc Silikatas". Pasak šio banko viceprezidento Ron Freeman, ši paskola suvaidins reikšmingą vaidmenį, gaminant efektyvias termoizoliacines medžiagas Lietuvoje, be kurių neįmanoma plėtoti šiuolaikinės statybų pramonės. Jis teigė, kad, panaudojusi suteiktas paskolas, Lietuva taps termoizoliacinių medžiagų gamybos pirmūne Baltijos šalyse. Paskolą Europos bankas suteikė 10 metų su maždaug 8-9 proc. metinėmis palūkanomis.

Bendrosios įmonės „Paroc Silikatas" generalinis direktorius Jonas Liubertas agentūrai BNS sakė, kad visas aukštos kokybės akmens vatos gamybos projektas vertinamas 86 mln. litų. Pusė šios sumos bus finansuojama iš įvairių paskolų. Naujos įmonės statyba Vilniuje buvusios įmonės „Silikatas" teritorijoje jau pradėta. Pirmąją bandomąją produkciją numatyta išleisti kitų metų rudenį. Dabar Vilniaus „Silikatas" gamina kelių rūšių statybinę vatą, o pradėjus bendrą gamybą, jos bus gaminama 100 rūšių. Pasaulinius standartus atitinkančią vatą ketinama pardavinėti Baltijos ir Vakarų šalyse.

NAUJA INDĖLIŲ RŪŠIS „LITIMPEKS" BANKE

„Litimpeks" bankas šią vasarą pradėjo teikti gyventojams naują paslaugą – atidaryti kaupiamąsias sąskaitas. Per pusantro mėnesio tokias sąskaitas atsidarė apie 500 žmonių. Kaip „Lietuvos rytui" papasakojo „Litimpeks" banko valdybos pirmininkas Gintautas Preidys, tokios sąskaitos privalumas tas, kad kiekvieną mėnesį indėlininkas gali ją papildyti norima pinigų suma ir palūkanos toliau skaičiuojamos jau nuo didesnės sumos. Kaupiamosios sąskaitos atidaromos mažiausiai 3 mėnesiams, o ilgalaikis terminas neribotas. Už kaupiamosiose sąskaitose laikomus pinigus užsienio valiuta bankas moka 14 proc. metinių palūkanų, litais – 18 proc. Kaupiamąją sąskaitą galima atsidaryti, turint 100 litų. Pasak G. Preidžio, ši paslauga naudingiausia vidutines pajamas turintiems žmonėms, kurie kiekvieną mėnesį gali atidėti nedidelę sumą pinigų. Bankas tokiu būdu bando pritraukti papildomų lėšų, mat atidaryti terminuotą sąskaitą „Litimpeks" banke reikia turėti mažiausiai 1,000 litų. Pradinis įnašas kaupiamosiose sąskaitose dažniausiai būna 300-500 litų.

SOCIALIZMAS TIK TURTINGOMS VALSTYBĖMS

Pokalbyje su „Lietuvos ryto" korespondentu taip pareiškė buvęs premjeras, dabar konsultacinės firmos „A. Abišala ir partneriai" vienas savininkų, Aleksandras Abišala. Jo teigimu, investicijų, naujo verso, naujos gamybos srityje lūžis dar neįvyko. Tik atskiros įmonės jau kurį laiką neblogai verčiasi ir turi gražių planų. Tačiau visos ekonomijos požiūriu tai dar nėra rimti pasikeitimai. A. Abišalos teigimu, įvykti lūžiui pirmiausia trukdo nenusistovėjusi ir nesutvarkyta finansų rinka. Kita vertus, verslo visuomenė lėčiau, negu buvo galima tikėtis suvokė naują būseną, lėčiau keitė mąstymą bei suprato prekių paskleidimo, rinkos, finansų dalykus, įmonių valdymo techniką. A. Abišala sako, jog verslui plėsti yra nepalanki teisinė bazė. Bankininkystė taip pat negali rimčiau plėtotis, nes nėra įstatymų paskoloms garantuoti plačiąja prasme. Dabartinė garantijų sistema naudoja tik nekilnojamąjį turtą. Dar vieną stabdį A. Abišala nurodo vyriausybės biorokratinę veiklą. Jo manymu, vyriausybė tiesiog nesugeba, nežino, kaip sudaryti sąlygas verslui. „Verslui trukdo vyriausybės narių savanaudiški veiksmai, jeigu to nevadinsime korupcija".

Dažnai mėgstama kartoti, kad Lietuva yra geroje geopolitinėje padėtyje ir tą reikia išnaudoti santykiams su Rytais ir Vakarais.Ypač Aleksandras Abišala „Lietuvos rytui" sakė, kad nemanąs, jog Lietuva užima gerą geografinę padėtį. Jo nuomone, prasta padėtis yra poilsio ir turizmo aspektu. Žemės taip pat ne pačios derlingiausios. Iškasenų neturime. Pajūris trumpas ir seklus.

„Mes nesame išskirtinėje padėtyje, nes abiem kryptim, tiek iš Rytų, tiek iš Vakarų, mus gali lengvai apeiti. Mes nesame kaklelis, per kurį visi turi važiuoti. Norint geografinę padėtį padaryti tikrai gerą, reikia įdėti daug pastangų, kad per Lietuvą važiuoti ir prekiauti būtų patogu bei naudinga. Geopolitinės padėties prasme esame ir visada būsime valstybė tarp dviejų skirtingų mentalitetų, kultūrų ir tikriausiai politinių sistemų. Tokia geopolitinė padėtis savaime nėra nei gera, nei bloga. Ji gali būti pavojinga, gali būti ir naudinga. Būdami ant ribos, galime geriau pažinti abiejų pusių mentalitetą, įpročius ir t.t. Tai jau išnaudojama privačių verslininkų, individų, tačiau abejoju, ar tai išnaudoja valstybė, valdžia. Tilto įvaizdis man nėra priimtinas. Tiltas – tai vieta, ant kurios trypiama", – sako A. Abišala.

Į LIETUVĄ MILIJARDAI DAR NEGRĮŽTA

Ekonomikos mokslų daktaras profesorius Kęstutis Glaveckas mano, kad šiuo metu užsienio bankuose lietuvių atidarytose sąskaitose yra apie 2 milijardai dolerių. Jo nuomone, Lietuvoje galima išskirti du šio proceso etapus. Laikas iki 1990 m. visiškai nereikšmingas pinigų išvežimo iš Lietuvos prasme. Sėkmingiausias pinigų kaupimo periodas galėjo būti 1990-1994 metai. Kai Rusijoje vyravo chaosas, užsienyje, iš dalies Lenkijoje, patyrimo įgiję verslininkai sugebėjo juo pasinaudoti ir susikrauti kapitalą. K. Glavecko skaičiavimais, tuomet Lietuvos verslininkai uždirbo 3-4, 5 milijardus dolerių. Apie 80 proc. jų uždirbta Rusijoje arba reeksportuojant jos žaliavas. 1993 m. tie pinigai dar nebuvo pradėti investuoti į Lietuvą, dėl didelės palūkanų normos jie grįžo į Rusiją. Didelė jų dalis taip pasiliko nusikalstamų verslo struktūrų rankose. Pasak prof. Glavecko, minėta suma sumažėjo bent du kartus, ir šiandien galima kalbėti apie 2 mlrd. lietuviams priklausančių dolerių, šiuo metu saugomų Vakarų bankuose. Jo manymu, 5-7 tūkst. Lietuvos verslininkų savo pinigus laiko Vokietijos ir Šveicarijos bankuose. Investavus į Šveicarijos ar Amerikos valstybių vertybinius popierius, galima tikėtis 8 proc. metinių palūkanų. Lietuvos bankai moka 2-3 kartus daugiau, tačiau verslininkus gąsdina Lietuvoje vyraujantis nepastovumas. „Nepalanki pinigams į šalį grįžti ir savanaudiška, kupina pavydo pasaulėjauta, todėl nemažai turtingų žmonių Lietuvoje gyvena gana kukliai, o pasidžiaugti savo galimybėmis važiuoja į užsienį. Pernai tik į JAV buvo išduota 4,000 vizų", – sakė K. Glaveckas „Lietuvos rytui".

Didelės statybų bendrovės steigėjas L. Pinkevičius teigė, kad lietuviui sava šalis nėra rizikinga. Jo nuomone, vienintelė priežastis dėl kurios pinigai nesugrįžta, yra reikalavimas deklaruoti pinigus atgaline data. Dabar beveik nebeįmanoma įrodyti, kad prieš 3 metus tuos pinigus uždirbai legaliai, bet nepavogei. Pasak L. Pinkevičiaus, valdžia siekia atimti bent penktąją dalį nelengvai uždirbtų pinigų. „Pamėginusį investuoti savo šalyje žmogų tuoj užpuola mokesčių inspekcija, 'Sodra', po to ekonominė policija, reikalaudami žūtbūt pasakyti, iš kur gavai. Juos legalizavusi, valstybė sudarytų sąlygas verslininkams veikti ir netrukus gautų gerokai daugiau", – sako jis. Verslininkų nuomone, lietuvių pinigai į šalį sugrįš, kai joje vyraus tolerancija ir liberalumas. Dabar, jų teigimu, tebetoleruojamas požiūris, kad verslininkas yra nusikaltėlis.

BUVES KREPŠININKAS ATIDARĖ LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

Vilniuje pradėjo veikti pirmoji lietuviška, kaimiška, 40 vietų užeiga „Marceliukės klėtis". Joje galima paskanauti rūkytų lašinukų su svogūnais ar raugintais agurkais, užkandant namine duona, išgerti bokalą naminio alaus, pasiklausyti liaudiškos dainos. „Marceliukės klėties" savininkas – buvęs „Statybos" ir „Žalgirio" komandų krepšininkas Vytenis Urba. Iki šios užeigos atidarymo buvęs sportininkas išbandė daug darbų. Dirbo treneriu, fotografu, siuvėju. „Iš tikrųjų siūdavo žmona, o aš į Rusiją veždavau parduoti", – „Lietuvos rytui" sakė V. Urba. – Kioskų klestėjimo metais turėjo kelis kioskus, o prasidėjus privatizavimui, nusipirko skalbyklą Vilniuje ir ėmėsi skalbėjo verslo. Toje pat skalbykloje Tuskulėnų gatvėje atidaryta ir „Marceliukės klėtis". Skalbyklos irgi neuždarė, nors ji ir nepelninga.

„Marceliukės klėtyje" dažniausiai lankosi vyresnio amžiaus užsieniečiai. Čia prigalvota visokią liaudiškų „zabovų". Linksmiausia atrakcija svečių laukia užsisakius V. Urbos tėvuko rūkytų lašinukų. Tada padavėjas pasiima kopėčias, pasistato ir lipa jomis „ant aukšto", kur palubėje kabo didžilis šeimininko senelio krepšys. Iš jo paima lašinių, supjausto ir atneša klientui. Čia galima užsisakyti patiekalų, kurių pavadinimus galima rasti tik prieškario „Šeimininkės knygynėlyje". Tik „Marceliukės klėtyje" galima gauti lauknešėlių. Užsisakius „Pusiaurytėlį", gauni ant lazdyno lazdos pamautą drobinį ryšulėlį, kuriame yra kaimiškų lašinukų, agurkas, svogūnas, alaus, duonos.

„Marceliukės klėties", atvykę į Vilnių, ieškokite Tuskulėnų g. 35.

TIK LIETUVIŠKOS PREKĖS

Rugsėjo 22-27 d. Vilniuje, Vidaus reikalų ministerijos kultūros ir sporto rūmuose rengiama paroda-pardavimas „Litagro 95 Ruduo". Jos šūkis – „Aš perku tik lietuvišką prekę". Parodą rengia Lietuvos verslininkų sąjunga ir bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė „Prekybinis tiltas", kartu su Pramonės ir prekybos ministerija.

Įmonės „Prekybinis tiltas" prezidentas Andrejus Zujevas „Lito" korespondentei papasakojo, kad šia paroda siekiama paremti lietuviškų prekių gamintojus. Joje dalyvaus tik Lietuvos įmonės, firmos, ūkininkai. Tuo tarpu lankytojai kviečiami iš visur – Vakarų šalių, Rytų Europos, Nepriklausomų valstybių sandraugos. Parodoje bus eksponuojami ir parduodami lietuviški įpakavimo, maisto produktų perdirbimo įrengimai, muilo pramonės gaminiai, maisto produktai. Pasak A. Zujevo, lietuviški maisto produktai yra net geresni už importinius. Jie šviežesni ir juose nėra konservantų. Parodoje kviečiami dalyvauti ir Lietuvos komerciniai bankai. Jie čia galėtų atlikti eksporto bankų paskirtis.

„Lietuvos žemės ūkis" ir perdirbamoji pramonė mūsų šalyje – tik vargšė podukra, – sako A. Zujevas. – Tai ne šiaip alegorija – įmonės neturi pakankamai finansų, kad galėtų atsiskaityti su tiekėjais, o ką jau kalbėti apie parodos ploto nuomą. Rengdami parodą-pardavimą tikimės, kad pritrauksime daugiau gamintojų, o pastarieji savo ruožtu, bent dalį parodai išleistų pinigų susigrąžins prekiaudami".

Jau senokai lietuviškas prekes pirkti ragina Lengvosios pramonės įmonių asociacija, Socialdemokratų partijos vadovai. Dienraščio „Diena" ekonominio priedo puslapis, kuriame rašoma apie Lietuvos firmas, spausdina tokį kreipinį: „Lietuvos pilieti! Jeigu nori padėti gimtajam kraštui – pirk tik lietuvišką produkciją!"

Rima Jakutytė

LIETUVIAI IŠ RUSIJOS VEŽA GRYBUS

Anksčiau iš Rusijos Vologdos srities lietuviai įsiveždavo nikelį. Dabar pagal apimtis nikelį pakeitė grybai. Rusijoje lietuvių prekeiviai perka voveraites po 4 litus už kilogramą, o skandinavams parduoda po 40 litų. (LR, 08.05)

RUGPJŪČIO 31-ĄJĄ IŠKELTA VĖLIAVA

Lietuvos vyriausybė nutarė rugpjūčio 31-ąją, minint svetimos rusų kariuomenės išvedimo dieną, iškelti valstybės vėliavą.

KARDAS TRADING – NAMO TECHNIKA uab
DĖMESIO! SU ŠIA IŠKARPA 10% NUOLAIDA IKI 95.12.31
NAMŲ ĮRENGIMUI JAV PREKĖS GAUNAMOS LIETUVOJE.
PAGAL KOKYBĘ – ŽEMOS KAINOS

AMERITONE PAINT—Dažai, teptukai
ADVANCE WINDOWS—Įvairaus dydžio langai
L.A. FIREPROOF DOOR—Metalinės durys
SCHLAGE—Spynos, užraktai
PEMCO—Apdaila, Izoliacija
P.C. BRUSH—Šepečiai, šluotos

KREIPKITĖS JAV IR LIETUVOJ – SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

VILNIUS	PANEVĖŽYS	ŠIAULIAI	LOS ANGELES
Antakalnio 86	Beržų 44	Radviliškio 122	(818) 349-6114
74-1791	54-33733	14-29425	

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit jas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Dengiami stogai, kalamas „siding", atliekami cemento, „plumbing" bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. **Skambinti Sigitui: 312-767-1929**

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš **75** metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

Jauna pora, turinti gerus darbus ir patogius namus **ieško įsūnyti naujagimį kūdikį,** kuriam suteiktų gražų ir laimingą gyvenime.
Skambinti 708-910-6520

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MARIE POWELL & ASSOCIATES, INC. REALTORS
BETTER HOMES & GARDENS®
3325 66th Street, N., St. Petersburg, FL 33710
BUS: (813) 381-2345 (800) FLA-REAL
RES: (813) 360-2329 FAX: (813) 343-5642
JOSEPH A. MIEZELIS
REALTOR®

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriuir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 LR MLS
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

HELP WANTED

Reikalingas indų plovėjas/a Hinsdale Central High school, 55 ir Grand St., Hinsdale, IL. Darbo val. 10 v.r. iki 2 v. p.p. Tel. **708-887-1340, ext. 346.** Reikia šiek tiek mokėti angliškai.

Reikalingi sunkvežimių vairuotojai, turintys **„CDL"** (commercial driver's license) išvežiojimui žemių, smėlio, žvirgždo. Kreiptis: **Jerry, tel. 312-585-6343 nuo 9 v.r. iki 6 v.v.**

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

IEŠKO DARBO

Vyr. amžiaus moteris gali prižiūrėti ligonį ir gyvent kartu Los Angeles, CA.
312-737-6901.

35 m. lietuvis vyras ieško bet kokio darbo.
Tel. 708-749-9972

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. $555 į mėn. + „security". Tel. **312-779-6193. Kalbėti angliškai.**

Lemont, IL, 1 mylia nuo PL centro, išnuomojamas 3 kamb. butas, antrame aukšte. Yra virykla, šaldytuvas, kilimai. $325 į mėn. + „deposit". Dujas ir elektrą turi užsimokėti nuomininkas. Pageidaujama be gyvuliukų. **Tel. 708-257-2768.**

Išnuomojami 2 atskiri kamb. antrame aukšte su atskirais įėjimais. **Tel. 312-925-7428**

PRIVAČIOS SOCIALINĖS GLOBOS TARNYBA
Lietuvoje ieško agentūros ir asmenų, galinčių padėti surast darbą vyrui ir moteriai iš Lietuvos. Tarpininkams sumokėsime.
Nijolė Balčiūnienė
Privačios Soc. Globos Tarnyba
Lūžių 5-8, Klaipėda 5823, Lithuania
Tel. 370-6-222511

KEPYKLA IR DELIKATESAI
RACINE BAKERY
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas—"catered"
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
BAKE FOR ME!
350 N. Clark, Chicago, Il 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

DIDŽIAUSIA, SENIAUSIA, PATIKIMIAUSIA APDRAUDOS PROGRAMA

Visą laiką kalbame apie „Social Security" draudimo duodamas žmonėms paslaugas, tačiau vis iškyla klausimų. Čia keli, dažnai pasitaikantys klausimai ir jiems atsakymai.

Klausimas: Kodėl į JAV atvykstantys imigrantai turi teisę gauti „Soc. Sec." ir Medicare mokėjimus, nors jie niekada nėra įmokėję į „Soc. Sec." ir Medicare Trust fondus?

Atsakymas: Joks asmuo, imigrantas ar neimigrantas, negali gauti „Soc. Sec." mokėjimų, jei jis nėra išpildęs — įmokėjęs į „Soc. Sec." fondą. Kad gautų „Soc. Sec." mokėjimus, asmuo turi būti išdirbęs 40 ketvirčių (quarters — dar jie vadinami „kreditais") kas atitinka maždaug 10 metų išdirbtą laiką. Vienintelė kita galimybė gauti „Soc.Sec." mokėjimus yra būti tokio darbininko, kuris yra įmokėjęs į „Soc. Sec." fondą, žmona/vyru, vaiku (jaunesniu, negu 19 metų), arba tokio darbininko išlaikomu tėvu ar motina. (Kartais kiek skirtingi „Soc. Sec." reikalavimai yra taikomi invalidams šeimos nariams.)

Kai kurie naujai į JAV atvykę asmenys (legalūs JAV gyventojai) gali gauti „Supplemental Security Income — SSI", kuris yra mokamas iš federalinio biudžeto bendrų įplaukų. Bet tie asmenys negali gauti „Soc. Sec." pagalbos.

Klausimas: Kodėl AARP (American Association of Retired Persons) nekovoja prieš tai, kad „Soc.Sec." fondai nebūtų eikvojami SSI išmokėjimams?

Atsakymas: „Soc. Sec." administracija tik tvarko SSI programą. Įsidėmėkite, kad „Soc. Sec." fondai nėra naudojami finansuoti SSI mokėjimus. Dar kartą pabrėžiame, kad SSI programa — pagalba yra teikiama mažai uždirbantiems asmenims kaip pragyvenimo papildymas. SSI mokėjimai yra finansuojami — gaunami iš bendrų federalinių įplaukų — (revenue — mokesčių).

Klausimas: Ar „Soc. Sec." nėra „annuity", kurią asmuo gali įsigyti už mokestį iš apdraudos bendrovės?

Atsakymas: „Soc. Sec." nėra „annuity" — metiniai mokėjimai. „Annuities" yra taip sutvarkytos, kad jos remiasi griežtai ta suma, kurią esate įmokėję. „Soc. Sec." yra socialinė apdrauda. Jos mokėjimai remiasi „social adequacy" — socialine lygybe ir „individual equity" — individų tinkamumu. „Social adequacy" — socialinė lygybė — reiškia, kad „Soc. Sec." mokėjimai suteikia dirbančiajam išėjus į pensiją pragyvenimo minimumą. Darbininkas, kuris turi šeimą, yra reikalingas didesnių pajamų, jei jis išeina į pensiją, miršta ar tampa invalidu, negu darbininkas, kuris neturi šeimos. Taip pat reikia sutikti su faktu, kad gerai uždirbąs asmuo gali geriau aprūpinti savo šeimą, negu mažai uždirbantis asmuo.

„Soc. Sec." išmoka procentaliai daugiau tiems įmokėjusiems į fondą, kurie uždirba mažiau, negu tiems, kurie uždirba daugiau ir į fondą tuo pačiu įmoka daugiau. Turį šeimas, darbininkai, išėję į pensiją, ar kitu būdu gaunantys „Soc. Sec." mokėjimus, gauna mokėti ir už savo išlaikomus šeimos narius.

„Individual equity" — individo lygybė — reiškia, kad suma, kurią gauna darbininkas iš „Soc. Sec.", derinasi su jo uždarbiu. Darbininkai, kurie uždirbo daugiau ir tuo pačiu įmokėjo į „Soc. Sec." fondą daugiau, gaus didesnius pensijų čekius negu tų, kurie uždirbo mažiau. Tačiau pagal procentus, palyginant su uždarbiu, daugiau uždirbantieji, gaus mažesnį savo buvusio uždarbio procentą, išėję į pensiją, negu tie, kurie uždirbo mažiau.

Klausimas: Ar nebūtų geriau, jei tuos pinigus pats kur nors investuočiau?

Atsakymas: Nebūtinai. Net ir tiems žmonėms, kurie sugeba kiekvienais metais investuoti sumą, atitinkančią uždarbio mokesčius ir jų darbdavių įmokas, būtų sunku surasti tokį investavimo būdą, kuris uždirbtų jiems daugiau, negu jie gautų iš „Soc. Sec." Pradėkime nuo to: kas būtų, jei investuotojai padarytų klaidingą sprendimą investuodami? Bet svarbiausia priežastis, kodėl „Soc. Sec." yra geresnis būdas užtikrinti pragyvenimą ateityje beveik visiems, yra ta, kad pensijos ir invalidų mokėjimai yra padidinami kasmet, kad kylant kainoms, išlaikytų tą pačią perkamąją galią. Labai mažai privačių investavimo programų tą duoda ar žada.

Taip pat prisiminkime, kad „Soc. Sec." teikia daug daugiau, negu tik piniginius mėnesinius mokėjimus. Ji apdraudžia darbininkus ir jų šeimas nuo pajamų netekimo, jei jie tampa invalidais, ir apsaugo likusius šeimos narius, jei darbininkas miršta savo darbo metais. Jeigu norėtumėte tokią apdraudą įsigyti privačiai, reikėtų gerai paieškoti tokio plano, kuris mokėtų jūsų šeimos nariams jūsų invalidumo ir mirties atveju. Tokios apdraudos mokėjimai būtų milžiniški, ir kažin ar atsirastų bendrovių, kurių apdrauda apsaugotų jus nuo infliacijos — mokėdama atitinkamai.

Klausimas: Ar asmenys, kurie išeina į pensiją šiandien, atsiims savo įmokėtus pinigus į „Soc. Sec." fondą?

Atsakymas: Galima tikėtis, kad asmenys greit išeiną į pensiją, iš kurių buvo atskaičiuojama didžiausias „Soc.Sec." mokėjimas, nieko nepraras — viską gaus atgal. Daugumas pensininkų gali tikėtis gauti atgal net daugiau, negu įmokėjo. Tai bus mažo uždarbio asmenys, o vidutinio ir didelio uždarbio asmenys turės šiek tiek nutrupėjimų, skaičiuojant pinigų vertę 2030 metais. Jie net gali išeiti lygiomis. Pvz. asmuo, kuris išėjo į pensiją 1995 m. sausio mėn., būdamas 65 metų ir įmokėjęs į „Soc. Sec." didžiausią sumą, jis būtų įmokėjęs, kartu įskaitant ir procentus, $120,100. Toks pensininkas atsiimtų savo pinigus per 10,5 metų, skaičiuojant tik jo įmokėtus „Soc. Sec." mokesčius. Bet užtruktų 25,5 metus atsiimti tą sumą, jei įskaitytumėte ir įmokėjimus, kuriuos į „Soc. Sec." mokėjo darbdavys. Jei toks asmuo turi vyrą/žmoną, kuris niekada nedirbo, tai jis/ji savo „Soc. Sec." įmokėjimus gautų per 15 metų.

Vidutinio uždarbio asmenims geriau. 1995 m. pensininkas, uždirbęs vidutiniai, būtų įmokėjęs $67,536, plius procentus, per 44 metus. Jis gautų atgal tuos pinigus per 7,9 metus, jei tik jo „Soc. Sec." mokėjimai būtų skaičiuojami, ir per 18,5 metus, jei jo ir darbdavio „Soc. Sec." mokėjimai būtų įskaičiuojami. Jeigu jo vyras/žmona nedirbo, užtruktų tik 11 metų tuos pinigus atsiimti. Šios sumos yra visai neblogos, jei pagalvojam apie nugyventą amžių. Mokslininkų apskaičiuota, kad vyrų gyvenimo vidurkis, išėjus į pensiją, yra 15,3 metai, o moterų 19,1 metai — tai yra, jei jie išeina į pensiją 1995 metais, suejus 65 metams.

Klausimas: Ko gali tikėtis jaunesnieji, kurių dauguma išeis į pensiją 2012 metais?

Atsakymas: Asmenys, kurie išeis į pensiją 2012 metais, gaus mažiau, negu šių dienų pensininkai. „Soc. Sec." apskaičiavimu specialistai sako, kad tai yra neišvengiama senstant šiai sistemai ir keičiantis gyvenimo būdui. Nevedę, daugiau uždirbę, asmenys gali tikėtis gauti mažiau palyginus su jų įmokėjimais į „Soc. Sec." sistemą. Pvz., viengungis, uždirbęs daugiausia, išėjęs į pensiją 66 metų 2015 metais, turės laukti 47,1 metus, kol atgaus savo „Soc. Sec." įmokėjimus; vedęs, kurio žmona nedirbo — 25,3 metus. Vidutiniai uždirbantiems, bus geriau. Nevedęs darbininkas, uždirbęs vidutiniai, išėjęs į pensiją 66 metų 2015 metais, turės laukti 29 metus, kol jo „Soc. Sec." įmokėjimai grįš, įskaitant jo ir darbdavio įmokas į „Soc. Sec." fondą. O vedęs, kurio žmona nedirbo, vidutiniai uždirbęs, atgaus sovo „Soc. Sec." įmokėjimus atgal per 17,1 metus.

Peržiūrėjus visus šiuos apskaičiavimus, reikia prieiti išvados, kad anksčiau ar dabar išeinantys į pensiją asmenys gauna ir gaus daugiau iš „Soc. Sec.", negu tie, kurie išeis ateityje.

Naudotasi medžiaga „Social Security" AARP Biulletin 7-1995.

Aldona Šmulkštienė ir **Birutė Jasaitienė**

Lithuanian Mercy Lift siunta („Ivory" muilas) Sveikatos apsaugos ministerijos sandėlyje. Iš kairės: Nijolė Razmienė ir dr. Ona Grimalauskienė.
Nuotr. **Jurgio Lendraičio**

TAURI LIETUVOS DUKRA

Rugsėjo 2 d. sueina lygiai 5 metai, kai negrįžtamai išėjo aktyvi Kalifornijos lietuvė Bronė Starkienė.

Gimė ji ant Nemuno kranto, Gelgaudiškyje. Į Ameriką atvyko 1914 m., jaunutė, vos sulaukusi šešiolikto pavasario, galvodama užsidirbti pinigų, kurių vis trūko gausiai šeimai, ir grįžti namo, bet likimas pakeitė jos planus.

Kalifornijoje, Los Angeles, gyveno nuo 1919 m. Čia sukūrė šeimą, čia prabėgo jos prasmingiausi ir kūrybingiausi gyvenimo metai. Ji labai aktyviai dalyvavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos veikloje. 1940 m. suorganizavo chorą ir buvo pirmoji šios parapijos vargoninkė. Iš mamos paveldėjusi gražų balsą, ji buvo ne tik choristė, bet taip pat dainuodavo duetuose ir solo. Mokėjo skambinti mandolina.

Bronė Starkienė buvo viena ALTo ir BALFo skyrių steigėjų 1940 m. ir jų sekretorė iki 1948 m. Nenuilstamai darbavosi BALFe, apiformindama dokumentus atvažiavimui į JAV ir garantuodama darbus 21 išeiviui. Los Angeles lietuvių veiklą B. Starkienė remdavo ir moraliai, ir materialiai. Buvo ilgalaikė „Kalifornijos lietuvio" ir „Lietuvių dienų" garbės prenumeratorė. Ir pati dažnai rašydavo apie Los Angeles lietuvių rūpesčius ir džiaugsmus „Kalifornijos lietuviui", „Draugui", „Amerikai", „Darbininkui" ir kitiems laikraščiams.

Bronė Starkienė labai domėjosi literatūra, daug skaitydavo, pirkdavo visas pasirodančias lietuvių rašytojų knygas, prenumeruodavo lietuvišką spaudą. Ji niekuomet nebuvo nutraukusi ryšių su giminaičiais Lietuvoje. Prieš karą dažnai su savo šeima juos aplankydavo.

Anksti neteko vyro. Vieninteliam sūnui Miltonui tuo metu buvo tik 10 metų, todėl vienai teko rūpintis mylimo sūnaus auklėjimu ir mokymu. Jam ji sugebėjo įskiepyti meilę Lietuvai, lietuvių kalbai ir literatūrai. Vėliau galėjo pasidžiaugti Miltono, išvertusio iš lietuvių kalbos į anglų kalbą eilę lietuvių rašytojų kūrinių, darbais. Ji jam duodavo daug vertingų patarimų, verčiant liaudiškus posakius, tarmiškus išsireiškimus.

Nuo 1945 metų B. Starkienė su sūnumi gyveno Santa Monicoje, ant Ramiojo vandenyno kranto. Savo namą pavadino „Palanga". Starkų namai pokario metais buvo lietuvių inteligentijos centras. Juose dažnai susirinkdavo literatūros, muzikos mylėtojai, mokslo veikėjai. Jie čia buvo visuomet laukiami, gerbiami ir vaišinami. Nemažai lietuvių, karo audros nublokštų už Atlanto, rado pastogę jų namuose. Kai metų našta ir liga pradėjo slėgti pavargusius pečius, draugų ratas labai susiaurėjo. Šalia buvo tik patys ištikimiausi — artimieji, knygos ir muzika.

Bronė labai mylėjo gėles ir medžius, kuriuos su sūnumi patys pasodino. Jos darželyje visuomet akį džiugino kuklios lietuviškos ramunėlės ir nasturtos, šalia egzotiškų Kalifornijos augalų. Pavasarį, laistydama gėles, ji dažnai prisimindavo žibutes, mėlynuojančias prie gimtojo Gelgaudiškio.

Tokia buvo mano geroji Tetulė Bronė Starkienė — inteligentiška, energinga, nuoširdi ir kukli lietuvė. Tokią ją prisimins visi, sutikę gyvenimo kryžkelėse, o aš rugsėjo mėnesį visuomet jos nuotrauką papuošiu žibučių spalvos žiedais.

Aldona Stark

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
Dr. ONA BAKAITIENĖ
GURECKAITĖ

Minint mūsų mylimos Mamos ir Močiutės, kurios netekome 1994 m. rugsėjo mėn. 2 d., mirties sukaktį, liūdėdami prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionę Oną savo maldoje.

Duktė Dalia ir anūkai

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma **$200.**

* Pristatymas bet kur Lietuvoje $12 + procentas už siųstą sumą.
* 4% iki $2,000 ir 3% virš $2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškus čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada 18E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

A.†A.
ZOFIJA BUDRIENĖ BUDREVIČIENĖ
Krasauskaitė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Po sunkios ilgos ligos mirė 1995 m. rugpjūčio 31 d., 6:30 val. ryto, sulaukusi 87 metų.

Gimė Latvijoje, Liepojos mieste. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko anūkai: Rūta Coppeto, vyras Vince, Audra Budrys, vyras Michael Siu, Kristina Russell, vyras Kelly su šeima, Edvardas Budrys ir Viktoras Budrys; marti Irena Budrienė; Lietuvoje sesuo Brigita Dervaitienė ir svainė Mikasė Budrevičiūtė; Australijoje brolis Viktoras Krasauskas, taip pat kiti giminės Lietuvoje, Kanadoje ir JAV-bėse.

Velionę globojo Danguolė Ilginytė, Stasė Ilginienė ir Genė Virbickienė.

Velionė buvo žmona a.a. Juozo ir motina a.a. Vitolio.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai ir Putnamo Seserų rėmėjams.

Velionė pašarvota antradienį, rugsėjo 5 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 6 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos našlaičių globos komitetui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkai, sesuo, brolis, jų šeimos, kiti giminės ir velionės globėjos.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
prel. ANTANAS MARTINKUS

Minint a.a. Prelato, buvusio klebono Šv. Kazimiero, Dievo Apvaizdos ir Šv. Jurgio parapijose, kurio netekome 1970 m. rugsėjo 5 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. rugsėjo mėn. 5 d. 8 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį prelatą Antaną savo maldoje.

Kun. Jonas Kuzinskas

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME
BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS
PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO **1-312-476-2345**
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia gegužinę sekmadienį, rugsėjo 3 d., Šaulių namuose Čikagoje. Pradžia 12 val. — vidudienį. Pelnas skiriamas Lietuvoje leidžiamam Šaulių sąjungos žurnalui „Trimitas" paremti. Bus skanių lietuviškų patiekalų, gausūs laimėjimai, o šokiams gros ir svečius linksmins Kosto Ramanausko orkestras. Nors šį sekmadienį yra nemažai renginių, bet visi šauliai ir jų bičiuliai raginami gegužinėje dalyvauti,nes visų pirma mūsų pareiga yra remti savų organizacijų renginius ir užmojus. Kas bus, jei „Trimitas" nutils dėl mūsų pačių nepareigingumo?

Pirmadienį, rugsėjo 4 d., Amerikoje yra valstybinė šventė — Labor Day (Darbo diena). „Draugo" redakcija, administracija ir spaustuvė tą dieną nedirba, todėl antradienio, rugsėjo 5 d., dienraštis neišeis. Poatostoginis „Draugo" šeštadieninis priedas bus išleistas rugsėjo 9 dieną.

Dr. Augustinas Laucis, MT. Olive, IL, už „Draugo" laimėjimo bilietėlius vėl atsiuntė 110 dol. Malonu, kad gerbiamieji rėmėjai nepamiršta to vieninteliο lietuvių dienraščio ir įvertina jo leidimo darbą. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

Matyt šiandien „atitaisymų" diena (nors šį kartą ir ne redakcijos kaltė). Rengėjai nori patikslinti, kad pranešime apie Lithuanian Mercy Lift ruošiamą pokylį lapkričio 4 d. paduotas ne tas telefono numeris. Stalus užsisakyti ir dėl informacijų prašoma skambinti telefonais: Marytei Nemickienei 708-442-8297 arba Lidijai Ringienei 708-361-2557.

Madų paroda ruošiama Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, spalio 15 d. 12 val. p.p. Atvykę pamatysite pačias naujausias rudens ir žiemos sezono madas. Stalus užsisakyti pas Ireną Kazlauskienę 708-257-8346 arba Genę 708-279-1717. Anksčiau užsisakius ir užsimokėjus, stalai bus paskirti arčiau prie modelių tako.

x Leonas ir Petronėlė Krajauskai iš St. Petersburg, FL atsiuntė **$150** — tai jų remiamos Linos, Lietuvos našlaitės, metinis paramos mokestis. Dėkojame. **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, Il 60629.**

(sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Pedagoginiame lituanistikos institute, veikiančiame Jaunimo centro patalpose, mokslo metai prasidės rugsėjo 16 d., 9 val. ryte, bet registracija vyks rugsėjo 9 d., nuo 9 val. r. Visi jaunuoliai, baigusieji aukštesniąsias lituanistines mokyklas, kviečiami stoti į Pedagoginį lit. institutą ir tęsti savo lituanistinį pasiruošimą. Jeigu ir nemanote mokytojauti šeštadieninėse mokyklose, Institute įgytos žinios pasiliks visam gyvenimui kaip didelis ir brangus turtas, kuriuo galėsite pasinaudoti, kai tik panorėsite.

Draugo fondo pokylis ruošiamas lapkričio 18 dieną, 6 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje, ruošai vadovaujant DF direktorių tarybos nariui Vaclovui Momkui. Pokylis ruošiamas su vaišėmis, programa, jos metu įteikiant diplomus Draugo fondo garbės nariams, ir smagiais šokiais.

Lietuvių Operos choras kviečia naujus dainininkus jungtis į chorą komp. Banaičio „Jūratės ir Kastyčio" operos pastatymui. Norintieji ir galintieji dainuoti, ypač neseniai atvykę iš Lietuvos, kviečiami atvykti į pirmąją naujo sezono repeticiją rugsėjo 8 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Jaunimo centre. Taip pat šiam sukaktuviniam 40 metų veiklos sezonui kviečiami sugrįžti į chorą ir tie, kurie yra dainavę bet kada praeityje. Mūsų laukia įdomus dainavimo sezonas!

Niekas taip nejungia organizacijos, kaip nuosavas laikraštis ar žurnalas. Lietuvius šaulius jungia ir vienija „Trimitas", leidžiamas Lietuvoje. Kadangi vyriausybė nelabai palankiom akim žvelgia į Lietuvos šaulius, tai ir jų spaudos neremia, dėl to „Trimitas" sunkiai verčiasi. Jam pagalbą nori suteikti Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Čikagoje, Šaulių namuose, šį sekmadienį, rugsėjo 3 d., ruošdama smagią gegužinę. Pradžia 12 val. Visuomenė, ne tik buvusieji ar dabar aktyviai organizacijoje dalyvaujantys, šauliai kviečiami gegužinėje dalyvauti ir užtikrinti šauliškajam „Trimitui" ilgą, sėkmingą gyvavimą.

Lietuvos Dukterys, per pirm. Mariją Noreikienę, užsisakė stalą į „Draugo" banketą, kuris ruošiamas rugsėjo 24 d., Martinique salėje. Stalus galima užsisakyti ir bilietus įsigyti dienraščio administracijoje kasdien darbo valandomis. Labai prašome „Spaudos baliuje" dalyvauti.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x Ieškoma asistentė dantisto kabinete. Darbas ketvirtadieniais ir **penktadieniais,** Downers Grove, IL apylinkėje. Turi kalbėti angliškai. Kreiptis: **708-960-3113.**

(sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite **St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. **Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.**

(sk)

LIETUVOS PARTIZANAI

Mes, išeivijos lietuviai, gerbiame Lietuvos partizanus, juos idealizuojame — tai žmonės, kurie atsisakę savo asmeniško gyvenimo, buvo vieninteliai tais laikais kovoję už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Mūsų vyresnieji juos gerbė, mes ir mūsų vaikai išeivijos mokyklose apie juos mokėmės, jų kovas, darbus skaičiavome, juos karžygiais, kankiniais ir dideliais žmonėmis laikėme ir tebelaikome. Kitaip buvo, ir dar dabar yra, Lietuvoje. Okupantas juos banditais vadino, žudė, naikino didžiausiais niekšais laikė, nes jie okupantui priešinosi. Kad suniekintų partizanų vardą, infiltruoti stribai žiaurius dalykus Lietuvos žmonėmis partizanų vardu darė. Ir dabar kai kurie nežinodami sako, kad partizanai daug blogo lietuviams padarė. Partizanų krauju Lietuvos žemė nuplauta, o kurie išliko gyvi, buvo išvežti į Sibirą kankinti, jų kaulai mėtosi svetimoje žemėje. Maža dalis jų išliko gyvi ir grįžo atgal į Lietuvą. Šiuo metu Lietuvoje priskaičiuojama apie 400 likusių gyvų partizanų. Jų gyvenimas sunkus, jiems neatiduoda nuosavybės, pensijos labai mažos. Valdžios kėdėse dažnai sėdi tie, kurie partizanus išdavė ir trėmė, o dabar tie patys partizanai turi eiti ir prašyti jų malonės — pensijos ir kitų dalykų. Dažnas neturi, kuo užsimokėti už butą ar geresnį maisto kasnį.

Išeivijos lietuviai yra labai geri ir dosnūs. Mes šelpiame našlaičius, gydome invalidus, rūpinamės ligoniais, didelėmis šeimomis, savo gimines šelpiame, kiek išgalime. Tačiau niekas, atrodo, nesirūpina partizanais — tais žmonėmis, kurie kovojo už Lietuvą, už tai dar ir dabar kenčia. Prie JAV LB Socialinių reikalų tarybos yra sudarytas komitetas partizanų šalpai. Komitetas pasivadino: Lietuvos partizanų globos fondas. Ši fondą sudaro: pirmininkas Leonas Maskaliūnas ir nariai Marija Remienė, Antanas Paužuolis, Povilas Vaičekauskas ir Birutė Jasaitienė. Komitetas artimai bendradarbiauja su partizanų sąjunga jų įkurtu Lietuvoje „Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžiu".

„Lietuvos Partizanų globos fondo" tikslai yra:

1. rinkti aukas buvusiems Lietuvos partizanams šelpti;
2. teikti paramą buvusiems Lietuvos partizanams, ypač sergantiems, sužeistiems, invalidams;
3. teikti paramą žuvusių partizanų šeimoms;
4. teikti paramą žuvusių partizanų vaikams siekti aukštojo mokslo Lietuvoje;
5. prisidėti prie „Lietuvos Partizanų dainų" išleidimo;
6. parama bus teikiama per (LLKS) Lietuvos Laisvės kovų sąjūdį (Partizanus). LLKS įsteigta 1949 metais, atkurta 1992 m. kaip politinių Kalinių ir Tremtinių skyrius.

Padėkime Lietuvos partizanams! Juk jų beliko vos keli šimtai. Čekius galite siųsti: Lietuvos Partizanų globos fondas, LPG Fund, siųsti: Standard Federal Bank c/o LPG Fund Acct | 663777, 4129 South Archer Ave. Chicago, IL 60632.

Birutė Jasaitienė

Paklydome ir atsiprašome: rugsėjo 1 d. (3 psl.) išspausdinta nuotrauka iš mokytojų studijų savaitės Dainavoje; pirmoje eilėje (iš kairės) ketvirtas yra Jonas Kavaliūnas, ne Kavaliauskas.

x *TRANSPAK praneša:* „Mažiausius atlyginimus Lietuvoje gauna žemės ūkio darbininkai. Jų vidutinis darbo užmokestis, Statistikos departamento duomenimis, sudaro tik 216.32 lito". **Siuntiniai** ir **komercinės** siuntos **į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Parduodamas lėktuvo bilietas Chicago-Vilnius. Galioja iki spalio 25 d. Skambinti **708-749-1994.**

(sk)

x Elena Jasaitienė, St. Petersburg FL, atsiuntė kitiems metams paramos mokestį **$150** našlaitei Viktorijai. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x Šį penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį 10 val. vakaro kviečiame į **„Gintaro" klubą, 2548 W. 69 St., tel. 312-476-0400.** Jums dainuos svečiai — Vytautas Šiškauskas, Kęstutis Alčiauskis. Linkime šventinės nuotaikos ir patariame nevėluoti.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. **Tel. (312) 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Palikimo reikalu ieškome giminių arba žinančių apie **Lauryno Zozo** (a.k.a. Laurance Zozas) gimines. Jis gimęs 1908 m. Šiaulių apskrityje, gyveno Australijoje, o prieš tai Kemptene, Vokietijoje (1939 m. gyveno Kaune). Prašome skubiai pranešti: Law Offices of Robert J. Ralis, 561 W. Diversey Pkwy., Suite 206, Chicago, IL 60614, tel. (312) 327-2302.

(sk)

Vyresniųjų lietuvių centre — rugsėjo 6 d., trečiadienį, 2 val. popiet, apsilankys Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV dr. A. Eidintas. Susipažinimas ir bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

x JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga rengia suvažiavimą **lapkričio 24-25 d. Čikagoje.** Dėl registracijos ir informacijos skambinkite; **708-852-0460.**

(sk)

x „Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja **Vidai Gleveckienei** už **$100** auką paremti našlaičius, vaikus su negalia ir daugiavaikes šeimas Lietuvoje. Labai ačiū! **„Saulutė", 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. TAX I.D. #36-3003339.**

(sk)

x A.a. Meilutės Laureckytės atminimui, laidotuvių metu draugų ir šeimos suaukotus **$500 Birutė Pankienė** įteikė „Saulutei", Lietuvos vaikų globos būreliui, su prašymu šią paramą skirti metus išlaikyti du Žemaitijos našlaičius. „Saulutė" nuoširdžiai dėkoja už auką, užjaučia velionės artimuosius ir skiria auką našlaitei ir našlaičiui, kuriuos augina jų močiutės.

(sk)

x A.a. Irenos Pranckevičienės atminimui, per Stasį Pranckevičių, „Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis gavo **$60,** kuriuos suaukojo V. Kulbokas, A. Abraitis ir B. Navickis. „Saulutė" dėkoja už auką padėti vargstantiems Lietuvos vaikams ir reiškia užuojautą a.a. Irenos Pranskevičienės artimiesiems.

(sk)

x Juozas Bacevičius patarnaus namų, apdraudų, „income tax" reikalais ir gaunant vairavimo teises. **Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 312-434-7085.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

Š. m. rugpjūčio 15 d. kai kurios šv. Kazimiero kongregacijos seserys šventė savo įžadų jubiliejų. Iš kairės: ses. Marilyn Kuzmickus, generalė vyresnioji su auksine sukaktį švenčiančioms seselėmis — Francita Tumonis, Joanella Fayert, Severine Skadauskas ir sidabrinį jubiliejų švenčiančia ses. Margaret Zalot.

VISI KELIAI VEDA Į LEMONTĄ

LB Lemonto apylinkės valdyba rugsėjo 10 d., sekmadienį po Mišių, prie Pasaulio lietuvių centro, ruošia linksmą gegužinę. Pranašaujama, kad oras bus gražus ir malonus. Teko nugirsti, kad pasiruošiamieji darbai jau vyksta visu tempu. Vyrai valdyboje su entuziazmu tempia maišus bulvių į centro virtuvės pastatą. Mėsa, dešros, kopūstai ir kitos gėrybės taip pat pakeliui į Lemontą. Šeimininkės suka galvas: kaip skaniau paruošti valgių, kad visi gegužinės dalyviai būtų patenkinti ir sotūs! Baras taip pat veiks. Bus turtingas laimėjimų „krepšys". Turės progos kiekvienas išbandyti savo laimę. Sakoma, kad ir gegužinės programa bus linksma, kurią atliks naujai atvykusių iš tėvynės pajėgos. Valdyba kviečia visus, jaunus ir senus, šeimas ir pavienius, iš tolimiausių apylinkių dalyvauti šioje gegužinėje. Savo dalyvavimu pagerbsite rengėjus ir kartu bendruomenės darbus. Ši gegužinė nėra tik Lemonte gyvenančių bendruomenės narių, valdybą sudaro metiniame susirinkime išrinkti asmenys iš įvairių vietovių: Gediminas Kazėnas, Darien; Liūdas Kirkus, Palos Hills; Stasys Džiugas, Oak Lawn; Zenonas Mereckis, Oak Brook; Lilė Ramonienė, Vladas Stropus, Agutė Tiškuvienė, Neringa Ambrozaitytė ir Aleksas Karaliūnas, Lemont; Stasė Jagminienė, Westmont ir Dana Šlenienė; Palos Heights. Dar kartą mielai kviečiame visus atvykti į gegužinę, bus gera proga pabūti gamtoje ir linksmai praleisti laiką su savo draugais bei pažįstamais. Primename, kad visi keliai rugsėjo 10 d. veda į Lemontą. Laukiame ir iki malonaus pasimatymo.

St. D.

DRAUGO FONDO PAVASARIO VAJUI PASIBAIGUS

Visuomeninis darbas neįvertinamas doleriu. Idėjos siekimas ir bendri visuomenės reikalai pareikalauja asmeninės aukos ir bendro sutartinio darbo, už kurį atlyginimo nėra. Tačiau kiekvienas aukos darbas palieka asmeninį moralinį pasitenkinimą, kuris ir yra atlyginimas. Visų pripažinta taisyklė, kad duoti yra daug lengviau ir smagiau, negu prašyti.

Draugo pavasario vajaus rezultatai yra geri. Esame maloniai nustebinti, kad „Draugo" skaitytojai su dėmesiu išgirdo mūsų kreipimąsi ir per gan trumpą laiką sudėjo 60,000 dol. į Draugo fondo pagrindinį kapitalą! Pakartotinai įrodė, kad daugeliui yra svarbu turėti lietuvių dienraštį šiame krašte, kuris palengvina jungti užsienio lietuvius ir garantuoja lietuvybės išlaikymą. Visiems aišku, kad tik mes patys galime sau padėti. Spaudos darbai nuolatos darosi brangesni, visi laikraščiai pergyvena panašius sunkumus. Paramos negalime tikėtis nei iš Lietuvos, nei iš šio krašto valdiškų įstaigų. Dalis skaitytojų sąmoningai ir jautriai reagavo, ateidami nariais į Draugo fondą, tikėdami, kad tuo padės užtikrinti lietuvių vienintelio užjūrio dienraščio gyvavimą.

Laike pavasario vajaus Draugo fondo taryba nutarė suteikti garbės nario titulą tiems nariams, kurie įstoja į Draugo fondą su 1,000 dol. įnašu ar daugiau. Garbės nariams yra suteikti trys laipsniai. Šiuo metu garbės narių skaičius pasiekė 82. Aukščiausio, arba trečiojo laipsnio narys yra tas, kas įneša 10,000 dol. ar daugiau. Trečio laipsnio garbės narių yra trys. Su malonumu pranešame, kad laike pavasario vajaus sulaukėme 25 naujus garbės narius.

Investavimo komisijos pirmininkas ir Draugo fondo iždininkas pranešė, kad, pavasario vajui pasibaigus, tikslus DF investavimo stovis yra 445,315.04 dol. Investijos pakilo 17%. Tokie rezultatai mus džiugina ir teikia vilčių, kad Draugo fondas, atsistojęs ant tvirtų pamatų, sėkmingai augs ir toliau. Gauname gerą žinią, kad „Draugo" dienraščio administracija pagaliau pradėjo spaustuvės mašinų remontą. Dar yra daug nusiskundimų dėl blogos kokybės nuotraukų išspausdintų „Drauge". Yra vilčių, kad spaustuvės darbų kokybės pagerinimui Draugo fondo taryba galės paskirti daugiau lėšų, gaunamų iš investavimo palūkanų.

Kadangi Draugo fondo pagrindinis kapitalas jau persirita per 400,000 dol. ribą, tai Lėšų telkimo komisija su entuziazmu nutarė siekti jau šių metų gale pusės milijono Draugo fondo kapitalo. Lietuvių fondą pradėjome kurti tuo metu, kai Amerikos lietuvių išeiviją slėgė lietuvybės išlaikymo, lituanistinio švietimo ir kiti kultūriniai reikalai. Lietuvių visuomenėje tam radome daug pritarimo, tačiau sutelkti pusės milijono kapitalą truko žymiai ilgiau. Draugo fondo augimas įrodo, kad dalis užsienio lietuvių Amerikoje tebėra sąmoningi lietuvių kultūros ir tradicijų rėmėjai ir supranta spausdinto lietuviško žodžio vertę.Šiandien „Draugo" dienraštis tapo ir kasdieninis ryšys su Lietuva, per jį sužinant ir pasidalinant rūpesčiais su savo kilmės kraštu.

Sveikiname naujus Draugo fondo narius ir rėmėjus ir dėkojame visiems, prisidėjusiems prie Draugo fondo pavasario vajaus.

Dr. Kazys Ambrozaitis
Lėšų telkimo komisijos pirmininkas

Mūsų šaulių gretos su vėliavomis dažnai pagyvina ir papuošia įvairias tautines šventes, iškilmes, minėjimus. Šį sekmadienį šauliai ir visi šauliams prijaučiantys lietuviškosios visuomenės nariai [illegible] Vytauto Didžiojo rinktinės ruošiamą gegužinę, kurios pelnas skiriamas „Trimito" [illegible]